

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Veronika Gustinová

**Právní předpoklady pro zajištění veřejného pořádku a
bezpečnosti na úrovni územní veřejné správy**

Bakalářská práce

Olomouc 2011

Čestné prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Právní předpoklady pro zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti na úrovni územní veřejné správy vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 31. 3. 2011

.....
Veronika Gustinová

Poděkování:

„Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce, JUDr. Dalimile Gadasové, Dr. za cenné rady a odborné vedení při zpracování zadaného tématu. Velký dík patří i mým rodičům, kteří mě ve studiu vždy podporovali a směřovali přes překážky ke hvězdám.“

Obsah

Úvod	6
1. Územní veřejná správa	8
1.1. Stručný historický vývoj.....	8
1.2. Vymezení základních pojmů.....	10
1.3. Právní rámec	13
2. Organizace na úseku integrovaného záchranného systému a krizového řízení	15
2.1. Vymezení základních pojmů, orgánů, spolupráce	15
2.2. Působnost územních samosprávných celků v rámci integrovaného záchranného systému	18
2.3. Působnost územních samosprávných celků v rámci krizového řízení.....	20
3. Obec při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti	23
3.1. Obec a její pravomoc a působnost	23
3.2. Obecně závazná vyhláška obce a opatření obecné povahy.....	25
3.3. Obecní policie, Policie ČR.....	30
3.3.1. Zřízení a fungování obecní policie	30
3.3.2. Oprávnění strážníků obecní policie	31
3.3.3. Spolupráce obecní policie s Policií ČR	33
3.4. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, požární hlídka a požární ochrana	34
3.5. Bezpečnostní rada obce.....	37
3.6. Krizový štáb obce	39
3.7. Povodňové orgány obce a ochrana před povodněmi	40
Závěr	43
Seznam použitých zdrojů	45
Přílohy	48
Abstrakt (Abstract)	68
Klíčová slova (Key words)	68

Přehled použitých zkratk

FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
OZV	obecně závazná vyhláška obce
dobrovolní hasiči	jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
Ústava ČR	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Listina	Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku
zákon o obcích	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
popř.	popřípadě
např.	například
aj.	a jiné

Úvod

Vybrala jsem si jako téma své bakalářské práce Právní předpoklady pro zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti na úrovni územní veřejné správy a to konkrétně se zaměřením na obce. Toto téma považuji nejen za zajímavé, ale i za užitečné, neboť každý občan je obyvatelem určité obce a měl by proto mít přehled o tom, zda a jakým způsobem se obec podílí na veřejném pořádku a bezpečnosti a co z toho vyplývá pro něj jako jejího občana. Celá oblast je roztržena do několika samostatných zákonů a dalších právních předpisů, které mnohdy upravují jen část dané problematiky, nebo poskytují pouze obecné informace. Řada autorů, které ve své práci zmiňuji, na tuto problematiku často naráží, což mohu potvrdit i já. Cílem mé práce je především vytvoření stručného přehledu všech úkolů a nástrojů, které má obec k dispozici na ochranu veřejného pořádku a také zjistit, zda je stávající právní úprava dostatečná, popřípadě kde je nedostačující. Podrobný popis jednotlivých orgánů a institutů obcí není mým cílem, ani by z důvodu rozsahu dané práce nebyl možný. Pro samotné psaní textu jsem využila metodu analýzy stávající právní úpravy, která je vzhledem ke zvolenému tématu více než vhodná, a snažila jsem se ji doplnit i metodou deskriptivní a hodnotící.

Jak jsem již zmínila, svou práci jsem zúžila na základní územní samosprávné celky – obce, protože se domnívám, že občané mají daleko blíže k obci, než ke kraji a také proto, že je tato problematika jak rozsahem, tak i obsahem daleko zajímavější. Hlavním zdrojem pro mou práci jsou právní předpisy, které jsou pro určité instituty jediným zdrojem úpravy. Naopak instituty jako obecní policie, obecně závazné vyhlášky či opatření obecné povahy jsou více opřeny o knižní literaturu. Nejdůležitějším interpretačním vodítkem jsou však články v odborných časopisech, díky nimž jsem lépe pochopila souvislosti upravené z velké části pouze právními předpisy, konkrétně integrovaný záchranný systém a krizové řízení. Jako další zdroj poznání užiju judikaturu a jen z minimální části internetové zdroje.

První kapitola představuje stručný historický exkurz do minulosti, a to od vzniku Československé republiky (prvorepubliková úprava), přes válečnou a poválečnou úpravu, až po vznik nezávislé samostatné České republiky a důležitou fázi vývoje veřejné správy – reformu, která probíhala v několika etapách a v určitých ohledech stále není završena. Zabývám se zde i současným stavem veřejné správy a vymezuji základní pojmy, které jsou východiskem pro celou bakalářskou práci.

V druhé kapitole se zaměřuji na integrovaný záchranný systém jak obecně, tak i z pohledu územní veřejné správy, vymezuji základní pojmy, jednotlivé orgány v rámci

integrovaného záchranného systému a současně se zabývám i úpravou krizového řízení a s ním spojených institutů. Instituty integrovaného záchranného systému a krizového řízení jsou záměrně spojeny do jedné kapitoly, neboť i v právní úpravě jsou vzájemně provázány a je potřeba je vnímat jako součást většího celku. Smyslem této kapitoly není podrobný popis jednotlivých orgánů a institutů, ale objasnění fungování celého mechanismu ochrany v jeho vzájemných souvislostech.

Třetí kapitola je nejrozsáhlejší a soustřeďuje všechna možná opatření, kterými mohou obce regulovat veřejný pořádek a podílet se na bezpečnosti. Záměrně jsem orgány obce v rámci integrovaného záchranného systému a krizového řízení zahrнула do této kapitoly, neboť se jedná o kapitolu, která obsahuje přehled všech opatření obce, tedy i takových, které jsou uskutečňovány při krizových stavech či přípravě na ně. Jednotlivá opatření jsou vzájemně propojena a úkon jednoho orgánu je často podmíněn úkonem orgánu jiného, tudíž považuji za vhodné jim věnovat samostatnou kapitolu.

V závěru shrnuji danou problematiku do stručného a přehledného celku. Zmiňuji zde především poznatky, které jsem nabyla po prostudování příslušné literatury a sepsání celé práce. Upozorňuji na důležitost prevence, která je pro obce zvláště důležitá, neboť finanční zdroje obcí jsou často omezené a institut prevence tak pro ně hraje zásadní roli. Porovnávám také současnou právní úpravu s potřebou nových změn, které souvisí s posilováním autonomie územních samosprávných celků a zamýšlím se nad úpravou *de lege ferenda*.

Pro bakalářskou práci byly užity právní předpisy s účinností ke dni odevzdání bakalářské práce tj. 31. 3. 2011.

1. Územní veřejná správa

1.1. Stručný historický vývoj

Územní veřejná správa a to konkrétně územní samospráva prošla během 20. a 21. století výraznými změnami. Tyto změny byly z velké části odrazem politického systému, který danou dobu provázel. Již za Habsburské monarchie se objevuje zájem na vytvoření samosprávy, která by stála v opozici proti centrálnímu řízení. Lidé se oprávněně dovolávali svobody a demokracie, mezi jejíž principy právo na samosprávu bezpochyby patří. Nejednalo se však o územní samosprávu, jak ji známe dnes, ale jen o pouhý náznak.

První zmínka o obecním zřízení je z roku 1849, a to z prozatímního obecního zákona č. 170 ř. z., který zakotvil, že „*Základem svobodného státu je svobodná obec*“. Byly zřízeny obce místní a položeny základy dvojkolejnosti veřejné správy, tedy dělení působnosti na místní (přirozenou) a přenesenou. Současně vedle obcí existovaly okresy a země. Se vznikem Československé republiky byl přejat dosavadní uherský právní řád včetně organizace veřejné správy. Došlo však k řadě novelizací a připravovala se významná reforma veřejné správy. Především župní zákon¹, který měl zrušit zem českou, moravskou a slezskou, měl území republiky rozdělit do 21 žup a ty se měly dále členit na správní okresy. S výjimkou Slovenska však chystaná právní úprava nenabyla účinnosti. Dalším mezníkem je zákon², který přinesl zakotvení 4 zemí a to: české, moravskoslezské, slovenské a podkarpatské, přičemž dosavadní zastupitelské okresy v Čechách zanikly a nahradily je korporace územní samosprávy – okresy organizačně spojené s okresními úřady.³

Během druhé světové války dochází k postupné fašizaci, a to i na úseku místní samosprávy. Dochází k pozvolné likvidaci principu obecní samosprávy a posilování byrokratizace a centralizace správy. Na místa starostů byli postupně dosazováni němečtí vládní komisaři, kteří se snažili urychlit proces germanizace a odbourat demokratická pravidla veřejného života.⁴ Dovršení tohoto vývoje přineslo přijetí vládního nařízení o úřednické správě obcí v roce 1944, kdy funkci dosavadních obecních orgánů nahradili úředničtí vedoucí v obcích s více než 3000 obyvateli.⁵

---

¹ Zák. č. 126/1920 Sb. z. a n., o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé (tzv. župní zákon)

² Zák. č. 125/1927 Sb. z. a n., o organizaci politické správy

³ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 7. vydání, Praha: C.H. Beck, 2009, s. 136 – 137

⁴ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, s.r.o., 1998., s. 25

⁵ KOCÍCH, Miroslav. *Vývoj veřejné správy v českých zemích do roku 1960*. Opava: Slezská univerzita, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav společenských věd, 1997, s. 110

Po válce přichází opět jiný vývoj. Již v době okupace vznikají národní výbory, názory na jejich zřízení však byly různé. Někteří předpokládali, že budou jen dočasnými orgány, které pak nahradí řádná organizace jak politické správy, tak samosprávy. Opačný názor zastávali ti, kteří se domnívali, že národní výbory budou trvalým základem nové struktury veřejné moci, která by nahradila dřívější správní organizaci. Prvním právním dokumentem upravujícím národní výbory byl ústavní dekret prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění⁶ a následně vládní nařízení o volbě a pravomoci národních výborů⁷. Zřízením místních národních výborů zanikla zastupitelstva obcí (stejně tak v případě okresů a zemí zanikly jejich zastupitelstva), nezanikly však obce, okresy a země jako územní veřejnoprávní korporace. Národní výbory se tak staly orgány dvojí povahy, jednak orgány územních korporací a jednak orgány státu. Později se však staly orgány čistě státními.⁸

S rokem 1989 a se změnami státního režimu přicházejí nové myšlenky, které pro reformu místní veřejné správy s národními výbory již nepočítají. Národní výbory měly být zrušeny a v rámci první fáze rozsáhlé reformy byla přichystána obnova samosprávy na území obcí a měst, které měly převzít výkon státní správy, doposud zajišťované národními výbory na základním stupni (místní národní výbory). Byl přijat ústavní zákon⁹, který změnil dosavadní ústavu z roku 1960¹⁰ a kterým byla zakotvena místní samospráva na úrovni obcí. Obce se staly samosprávnými společenstvími občanů, které jsou PO, s vlastním majetkem, s nímž samostatně hospodaří. Na základě čl. 86 odst. 1 této ústavy se obce staly základem místní samosprávy (z čehož vyplývá, že byly předpokládány další úrovně místní samosprávy). V návaznosti na tento krok reformy byly přijaty další zákony, z nichž nejdůležitější je pro nás zákon o obcích.¹¹ Od 1. ledna 1993 platilo, že se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a vyššími územními samosprávnými celky jsou země nebo kraje. V roce 1997 byl přijat ústavní zákon¹², který

---

⁶ Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl., o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění

⁷ Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, účinném ke dni 16. 5. 1954

⁸ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, s.r.o., 1998, s. 27 - 33

⁹ Ústavní zákon Federálního shromáždění č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ Ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, ve znění ústavního zákona č. 493/1992 Sb. účinném ke dni 31. prosince 1992

¹¹ Zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění nálezu Ústavního soudu č. 107/2000 Sb. účinném ke dni 11. 11. 2000

¹² Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků

novelizoval Ústavu ČR tím, že zvolil za vyšší územní samosprávné celky kraje (zřízeno 14 krajů včetně hlavního města Prahy) a země z právní úpravy vypustil.¹³

Další právní úpravy reagovaly na výše uvedené změny, zejména na vznik vyšších územních samosprávných celků. V roce 2000 bylo přijato několik právních předpisů a to nový zákon o obcích¹⁴, o hlavním městě Praze¹⁵ a o okresních úřadech¹⁶. Zcela nově byl přijat zákon o krajích¹⁷, o volbách do zastupitelstev krajů¹⁸ a o změně a zrušení některých zákonů¹⁹, které upravily chybějící organizaci a kompetence krajů.²⁰

V návaznosti na první fázi reformy veřejné správy bylo pro druhou etapu naplánováno rozvíjení decentralizačních a dekoncentračních procesů, které přineslo zrušení okresních úřadů a ukončení jejich činnosti k 31. 12. 2002. Od roku 2003 tak dochází k přesunu určitých kompetencí, doposud vykonávaných státními orgány, na kraje a na nově vzniklé obce s rozšířenou působností²¹. Hlavní cíle reformy byly postupně naplněny, ale přesto zůstaly určité nedokonalosti. Příkladem mohu uvést některé stále neúčinné části služebního zákona, či problematiku existence malých obcí (např. přerozdělovací procesy v rámci rozpočtového určení daní, nedostatečné personální zajištění fungování obce, a další).

1.2. Vymezení základních pojmů

Pro potřeby celé práce a pro pochopení jednotlivých institutů a orgánů, které v rámci územních samosprávných celků působí na ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, vymežím základní informace o veřejné správě, územní samosprávě a veřejném pořádku.

Obecným pojmem, ze kterého vše vychází, je **veřejná správa**. Veřejnou správu můžeme vymežit jako správu veřejných záležitostí, vykonávanou ve veřejném zájmu a to za respektování práva daného státu. Veřejnou správu pak dále můžeme členit na státní správu, samosprávu a ostatní veřejnou správu. **Státní správu** dělíme podle druhu subjektů, které ji

---

¹³ MAREK, Jiří a kol. *Reforma veřejné správy v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2003, s. 16 - 19

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), který nahradil původní zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění nálezu Ústavního soudu č. 107/2000 Sb.

¹⁵ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

¹⁶ Zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech

¹⁷ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

¹⁸ Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

¹⁹ Zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze

²⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část. 7. vydání*, Praha: C.H. Beck, 2009, s. 141

²¹ Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, který v přílohách uveřejňuje seznam obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností a stanovuje obce, které do jejich správních obvodů spadají.

vykonávají na státní správu přímou (vykonávanou orgány státu) a nepřímou (vykonávanou nestátními veřejnoprávními korporacemi či FO a PO, kterým byla svěřena pravomoc vykonávat část přenesené působnosti). Nepřímá státní správa je projevem dekoncentrace státní moci, zejména se jedná o st. úkoly, které svým významem přesahují rámec územní samosprávné jednotky, a stát chce mít větší vliv na jejich naplňování. Pro tuto práci je však nejdůležitější samospráva, konkrétně územní a z části nepřímá státní správa obcemi vykonávaná.²²

Samosprávu členíme na územní, zájmovou (profesní) a ostatní. Jak jsem již zmínila výše, pro samosprávu je specifické, že ji vykonávají instituce odlišné od státu tzv. veřejnoprávní korporace. Samospráva je projevem decentralizace výkonu veřejné moci. Tento princip spočívá v přenesení pravomoci rozhodovat o určitých veřejných záležitostech na nižší složky - nestátní veřejnoprávní korporace. Tuto pravomoc vykonávají samostatně v rámci samostatné působnosti.²³

Samostatnou působnost na úrovni územní samosprávy zajišťují veřejnoprávní korporace (obce a kraje), s jejich orgány (samosprávným orgánem je zastupitelstvo, ale podílí se i výkonný orgán obce – rada, např. při přípravě podkladů pro zasedání zastupitelstva). Samospráva je jedním z principů demokracie, která umožňuje obcím spravovat své záležitosti na místní úrovni samostatně, neboť jedině tak lze dosáhnout efektivního uspokojování potřeb obce a jejích občanů. Pan doktor Vopálka zmiňuje ve svém příspěvku úvodní slova z projevu belgického ministra vnitra, který řekl, že „*Obce nejsou podrobena moci. Podílejí se na ní.*“²⁴ což přirovnává územní samosprávu k jakoby „čtvrté moci ve státě“. Důležitým mezníkem pro územní samosprávu představovalo ukončení činnosti okresních úřadů a převedení jejich pravomocí na správní úřady a na obecní úřady nově vzniklých obcí s rozšířenou působností. Od roku 2003 je přenesená působnost vykonávána na všech úrovních územní veřejné správy.

Územní samospráva je zaručena samotnou Ústavou ČR, kdy čl. 8 stanoví, že se zaručuje samospráva územních samosprávných celků. Základ je poté upraven v hlavě VII nazvané „Územní samospráva“. Hlava VII. stanovuje, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a vyššími územními samosprávnými celky jsou kraje. Územní samosprávné celky jsou společenstvím občanů, které mají právo na

---

²² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2.vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009, s. 18 – 19

²³ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 20

²⁴ BAKEŠ, Milan. a kol. *Veřejná správa a právo. Pocta prof. JUDr. Dušanu Hendrychovi k 70. narozeninám*. Praha: C.H. Beck, 1997, s. 78

samosprávu. Obec je vždy součástí kraje²⁵ (pro celou práci se krajem rozumí územní samosprávný celek, nikoliv územní jednotka státu) a vytvořit nebo zrušit kraj lze jen ústavním zákonem. Obec i kraj jsou samostatně spravovány zastupitelstvem, jsou veřejnoprávními korporacemi hospodařícími s vlastním majetkem podle vlastního rozpočtu. Stát může do jejich činnosti zasahovat pouze, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. V hlavě VII. je dále stanoveno, že zastupitelstva jsou oprávněna vydávat obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti a výkon státní správy jim lze uložit, jen stanoví-li to zákon.²⁶

Podrobnou úpravu na daném úseku poskytuje již zmíněný zákon o obcích, který podrobněji rozpracovává postavení obcí, jejich působnost, orgány a dozor nad jejich činností. Tento zákon však neposkytuje úpravu zvláštním orgánům, které se podílejí na veřejném pořádku a bezpečnosti. Tyto orgány jsou upraveny v samostatných zákonech, které poskytují úpravu určitým oblastem, typicky úsek požární ochrany, krizové řízení či povodňová ochrana. Všechny tyto orgány chrání veřejný pořádek a bezpečnost, je proto nutné se jimi podrobněji zabývat. Přes obecné pojmy veřejné správy se dostáváme do oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti, proto zmíním i jeho charakteristiku.

Veřejný pořádek je definován tolikrát, kolikrát o něm autoři psali. Ústavní soudce Vlastimil Ševčík jej ve svém článku vymezuje jako „*vyvážený stav společenských vztahů respektující vžitá či v místě uznávaná pravidla způsobu života a společenského chování vycházející z poměrů daného místa a z tam obecně přijímaných zásad a pravidel morálky*“.²⁷ Úprava v oblasti veřejného pořádku je pro obce typická a často také sporná a provázaná rozsáhlou judikaturou. V minulosti si obce často přisvojovaly širší pravomoci, než ve skutečnosti měly. Jednalo se o ukládání povinností obecně závaznými vyhláškami obce nad rámec samostatné působnosti obce. Problém byl vyřešen § 10 zákona o obcích, který přesně vymezil oblasti, ve kterých může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou.²⁸

---

²⁵ Pro celou práci budu označení „kraj“ užívat pro územní samosprávné celky, ne pro označení územní jednotky pro potřeby členění státu viz zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶ Ústava ČR, čl. 79 odst. 3 umožňuje orgánům územní samosprávy vydávat na základě a v mezích zákona předpisy, jsou-li k tomu zmocněny. Na to navazuje zákon o obcích, § 102 odst. 2 písm. d), který říká, že radě obce je vyhrazeno vydávat nařízení obce.

²⁷ ŠEVČÍK, Vlastimil. Ústavní soudnictví v praxi. *Bulletin advokacie*. 1999, Zvláštní číslo Bulletinu advokacie.

²⁸ KOUDELKA, Zdeněk a kol. In *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 4. vydání, Praha: Linde Praha, a.s., 2009, s. 34 – 35 (§ 10). Podrobněji také ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 47, ročník 2007 – IV. díl*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 878 – 881 (nález Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06, body 20 – 27)

1.3. Právní rámec

Základem právní úpravy na úseku bezpečnosti územní veřejné správy je ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava ČR“), který zakotvuje základní územní samosprávné celky – obce a vyšší územní samosprávné celky - kraje. Odtud pak plyne i jejich právo na samosprávu (správu svých záležitostí). Dále je potřeba zmínit Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR (dále jen „Listina“), neboť za určitých situací může dojít k omezení základních práv a svobod a to např. při povodních, kdy lze omezit právo shromažďovací. Ústavní silou na daném úseku disponuje také ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, kterým byly zřízeny kraje (v současné době máme 14 krajů, jedním z nich je hlavní město Praha).

Na úrovni zákonné a podzákonné úpravy týkající se obcí je potřeba zmínit zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů ČR a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů, nejdůležitějším je však zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), také zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností a k tomu vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Na úseku integrovaného záchranného systému a krizového řízení je to zejména zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), dále zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a také zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Co se týče jednotlivých orgánů a institutů zmiňují řadu zvláštních právních předpisů, v první řadě zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů upravující opatření obecné povahy, dále zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii a vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie a okrajově také zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších

předpisů. Okruh požární ochrany je upraven zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a nařízením vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně. Na úseku vod a povodňových opatření je to zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2. Organizace na úseku integrovaného záchranného systému a krizového řízení

2.1. Vymezení základních pojmů, orgánů, spolupráce

Integrovaný záchranný systém představuje koordinovaný postup jeho jednotlivých složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.²⁹ Znamená to, že integrovaným záchranným systémem se rozumí vzájemně propojená spolupráce jeho složek, které se starají nejen o prevenci, aby k nežádoucím mimořádným událostem nedocházelo, ale v případě že k nim dojde, spolupracují na záchraně životů a dalších hodnot chráněných zákonem a na efektivní likvidaci jejich následků. Smyslem integrovaného záchranného systému je také spolupráce se státními orgány a orgány územních samosprávných celků a s jednotlivými fyzickými či právníckými osobami. Všechny tyto subjekty se podílí jak na přípravě na mimořádné události, tak na jejich následném řešení a na celkové ochraně obyvatelstva před a po vyhlášení některého z krizových stavů (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav).³⁰

Mimořádnou událostí rozumíme škodlivé působení sil a jevů, které byly vyvolány lidskou činností či přírodními vlivy. Mimořádnou událostí jsou také veškeré havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí, a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. **Záchranné a likvidační práce** se snaží odstranit nebo alespoň zmírnit následky, které byly způsobeny mimořádnými událostmi.³¹ Obecně můžeme říci, že mimořádný stav je takový, při kterém jsou sice ohroženy zákonem chráněné hodnoty, ale do takové míry, kdy je to zvládnutelné běžně dostupnými prostředky. Může se také stát, že nastane mimořádná situace, při které sice jsou ohroženy hodnoty jako svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy státu (při kterých se běžně vyhláší některý z krizových stavů), ale jelikož je možné je zvládnout běžnými prostředky, není nutné krizový stav vyhlásit. V případě, že však běžné prostředky nepostačí a je zapotřebí užít krizová opatření, mění se mimořádná situace na krizovou a jsou přivolány i speciální krizové orgány.³²

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou *Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí*

²⁹ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a)

³⁰ LINHART, Petr. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2006, s. 33

³¹ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b), c), d)

³² MATES, Pavel. Orgány obce v krizovém řízení. *Právní rozhledy*. 2009, č. 17, s. 615 - 616

kraje jednotkami požární ochrany, Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Do integrovaného záchranného systému však mohou být zařazeny i další složky jako např. městská policie, lůžková zdravotnická zařízení, Armáda České republiky, občanská sdružení, eventuálně i právnické a fyzické osoby, jednoduše všechny subjekty, které mohou být nápomocny k záchranným a likvidačním pracím.³³ V době krizových stavů se stávají složkami integrovaného záchranného systému také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic, jejichž úkolem je poskytování specializované péče obyvatelstvu.³⁴

Základní složky integrovaného záchranného systému musí být v nepřetržité pohotovosti, aby mohly přijímat hlášení o vzniku mimořádných událostí, mohly je vyhodnocovat a v případě nutnosti neodkladně zasáhnout. Při zásahu se všechny složky řídí příkazy **velitele zásahu**, popř. pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, primátora hlavního města Prahy či Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací.³⁵ Velitel zásahu koordinuje záchranné a likvidační práce v místě zásahu složek integrovaného systému, popř. v místě předpokládaných účinků, které mimořádná situace přinese. Podle závažnosti mimořádné události velitel zásahu vyhlásí příslušný stupeň poplachu podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému.³⁶

Důležitým orgánem, který provádí koordinaci jednotlivých složek integrovaného systému, jsou operační a informační střediska a to *operační středisko hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru.* Tyto orgány přijímají a vyhodnocují informace o mimořádných událostech, zajišťují organizaci plnění úkolů stanovených velitelem zásahu a plní veškeré úkoly, ukládané orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce. Informační střediska povolávají jednotlivé složky systému na základě poplachového plánu do akce a mají také oprávnění vyžadovat ať už osobní, nebo věcnou pomoc od ostatních subjektů. Jejich úkolem je také varovat obyvatelstvo v případě nebezpečí.³⁷

Státní orgány, orgány samosprávy a složky integrovaného záchranného systému spolu komunikují prostřednictvím krizové komunikace. Jedná se o přenos informací pomocí prostředků hlasového a datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě popř. i vybraných částí neveřejných telekomunikačních sítí.³⁸

---

³³ LINHART: *Některé otázky ochrany ...*, s. 35

³⁴ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, 2. V příloze č. 1 uvádím graf, který znázorňuje zapojení různých subjektů do činnosti IZS.

³⁵ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 6

³⁶ Tamtéž, § 19

³⁷ Tamtéž, § 5

³⁸ Tamtéž, § 18

V rámci ochrany obyvatelstva je také nutno zmínit **krizové řízení**, které můžeme definovat jako „soubor preventivních, rozhodovacích a technologických opatření, napomáhajících řešit krizové stavy.“³⁹ **Krizovým stavem** se rozumí mimořádná událost, při které je vyhlášen stav nebezpečí⁴⁰, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Samotný zákon o krizovém řízení však upravuje postupy v případě krizových stavů, které nesouvisí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením. Krizové stavy, při nichž je ČR napadena z vnějšku, jsou upraveny samostatně a jedná se o stavy, kdy je ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy ČR, nebo je ve značném rozsahu ohrožen vnitřní pořádek a bezpečnost, život, zdraví a majetek, nebo je-li potřeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně.⁴¹ Obecně pak krizovou situaci můžeme charakterizovat jako stav, při kterém vzniknou takové škodlivé následky, které nelze zvládnout běžnými prostředky, ale je nutné použít krizová opatření a vyhlásit některý z krizových stavů.⁴²

Vznikne-li mimořádná situace, k jejímu řešení jsou povolány složky integrovaného záchranného systému dle druhu situace a to ve spolupráci se st. orgány, orgány územních samosprávných celků a jednotlivými FO či PO. V případě, že by mimořádnou situaci nebylo možno vyřešit vlastními prostředky integrovaného záchranného systému, jsou o účast požádány složky krizového řízení, v jejichž pravomoci je právě vyhlášení některého z krizových stavů, užití krizových opatření, popř. zřízení krizového štábu.⁴³ Poté mohou být povolány na pomoc ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby.⁴⁴

---

³⁹ LINHART: *Některé otázky ochrany...*, s. 57

⁴⁰ Viz. HORÁK, Rudolf a kol. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha a.s., 2004, s. 186. Stav nebezpečí může být vyhlášen v případě živelní pohromy, ekologické či průmyslové havárie, nehody, nebo jiného nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví, majetek, životní prostředí a to za předpokladu, že intenzita ohrožení nedosahuje značného rozsahu a není možné ji odvrátit běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému. Při jeho vyhlášení musí být uveden důvod. Vyhláší se pouze na dobu nezbytně nutnou, nejvýše 30 dnů. Vyhláší jej pro území kraje nebo jeho část hejtman kraje, pro Prahu primátor hlavního města Prahy. Vyhláší se stejně jako nařízení kraje, tedy vyvěšením na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách obecních úřadů na území, kde je stav nebezpečí vyhlášen. Zveřejňuje se také způsoby v místě obvyklými jako např. hromadné sdělovací prostředky či místní rozhlas.

⁴¹ Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁴² MATES, Pavel. Orgány obce v krizovém řízení. *Právní rozhledy*. 2009, č. 17, s. 616

⁴³ LINHART: *Některé otázky ochrany...*, s. 60

⁴⁴ Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1

2.2. Působnost územních samosprávných celků v rámci integrovaného záchranného systému

V rámci přípravy a následného řešení mimořádných událostí mají své neopomenutelné místo i územní samosprávné celky tedy obce. Orgány obcí se tak určitým způsobem podílí na přípravě na mimořádné události a na záchranných a likvidačních pracích.

Obec je prostřednictvím svých orgánů povinna připravovat území obce na případné mimořádné události a také na to, aby mohla být poskytnuta náležitá pomoc při provádění záchranných a likvidačních pracích. Ve zkratce se tedy obec podílí na ochraně obyvatelstva. Z těchto orgánů musíme zmínit především obecní úřad a starostu. **Obecní úřad** při výkonu státní správy organizuje přípravu celé obce na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních pracích s integrovaným záchranným systémem a zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím. Musí také správně hospodařit s materiálem civilní obrany. Hasičskému záchrannému sboru poskytuje podklady a potřebné informace, aby mohl řádně zpracovat vnější havarijní plán či vnější havarijní plán kraje. Jako jeden z mnoha orgánů se obecní úřad podílí na zajištění nouzového přežití obyvatelstva. V neposlední řadě vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany.⁴⁵

Úkolem obecního úřadu je včas a řádně informovat své občany o ohrožení, které může nastat, o záchranných a likvidačních pracích, ve kterých může obec figurovat a samozřejmě i o možnosti poskytnutí věcné a osobní pomoci ze strany občanů. Obecní úřad je také dotčeným orgánem v případě rozhodování o umístování a povolování staveb, jejich změnách či odstraňování, při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení a další⁴⁶, neboť je v zájmu obce, aby např. kvůli povolené stavbě, která však nesplňuje potřebná kritéria, došlo k mimořádné události, která by měla za následek ohrožení nebo poškození života, zdraví či majetkové hodnoty.

V případě, že nastala mimořádná událost, má určité pravomoci i **starosta obce**. Ten varuje osoby, které se nachází na území obce, před hrozícím nebezpečím, podílí se na jejich evakuaci z ohrožené oblasti, organizuje činnost celé obce za podmínek nouzového přežití obyvatel a v neposlední řadě je právě na něm, aby vyzval fyzické a právnické osoby k poskytnutí věcné nebo osobní pomoci.⁴⁷

V rámci přípravy na mimořádné události a jejich následné likvidaci své úkoly však mají především orgány obcí s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností převzaly

---

⁴⁵ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 15

⁴⁶ Tamtéž, § 15 odst. 4 a 5

⁴⁷ Tamtéž, § 16

většinu úkolů po zrušených okresních úřadech, které nebyly přeneseny na jiné správní úřady.⁴⁸ Především **obecní úřad obce s rozšířenou působností** vykonává, nejen výše zmíněné úkoly obecních úřadů, ale zajišťuje připravenost celého svého správního obvodu na mimořádné události, záchranné a likvidační práce a celkově na ochranu obyvatelstva. Zajímavostí je, že úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností za ni plní hasičský záchranný sbor kraje. Zákodárce uznal za vhodné, že zmíněný obecní úřad obce s rozšířenou působností, který má ve svém správním obvodu vykonávat tak velké množství úkolů státní správy, by je nemohl řádně plnit, a proto tuto pravomoc přenesl zákonem na hasičský záchranný sbor kraje. Obec tak odpovídá za činnost, kterou nevykonává sama, ale prostřednictvím státního orgánu a nemá ani možnost jej jakkoliv řídit, popř. sankcionovat.⁴⁹

Hasičský záchranný sbor kraje, který plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností, vykonává nejen úkoly, které jsou svěřeny obcím (se základním rozsahem přenesené působnosti), ale také řadu úkolů, které vykonává v rámci působnosti, která byla na obecní úřady obcí s rozšířenou působností přenesena zákonem. Zejména plní úkoly právě při provádění záchranných a likvidačních prací, které mu stanoví Ministerstvo vnitra. Jeho úkolem je také zajistit spolupráci s územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a s ostatními obcemi. Plní takové úkoly, aby zabezpečil záchranné a likvidační práce a to za stejných podmínek, jako když zastupuje krajský úřad. Pro vytvoření vnějšího havarijního plánu a vnějšího havarijního plánu kraje shromažďuje a zpracovává všechny potřebné informace. Obec, FO a PO ve svém správním obvodu seznamuje s druhem možného ohrožení a jeho následnou likvidací. V neposlední řadě zpracovává vnější havarijní plán, pokud to vyplývá ze zvláštního předpisu⁵⁰ a plní další úkoly.⁵¹

Je třeba také zmínit **starostu obce s rozšířenou působností**, který jako orgán této obce má své určité pravomoci. Má možnost, v případě, že dojde k mimořádné události, koordinovat záchranné a likvidační práce vedoucí k odstranění mimořádné události, k záchraně života, zdraví či majetkových hodnot ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností a to za podmínky, že jej o to požádal velitel zásahu. Navíc může pro koordinaci těchto činností a veškeré úkoly s tím související použít krizový štáb obce, který si

---

⁴⁸ LUKÁŠOVÁ, Lenka. Řešení krizových událostí po zrušení okresních úřadů. *Právní rádce*. 2003, č. 3, s. 40 - 41

⁴⁹ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 310 - 311

⁵⁰ Například zákon č. 18/1997 sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 311 - 312

může zřídit jako svůj pracovní orgán v případě, že je potřeba řešit nastalé krizové situace. Úkolem starosty je také schvalovat vnější havarijní plán.⁵²

Co se rozumí pod pojmem koordinace záchranných a likvidačních prací zákon neříká, ale můžeme si pod tím představit „*takové funkční usměrnění činností, vedoucí k optimalizaci výsledku a vyloučení případných ztrát a rezerv na funkčnosti a efektivnosti koordinovaných činností.*“⁵³ Neznamená to však, že by starosta velel přímo zásahu nebo některým složkám integrovaného záchranného systému, jeho úkolem je pouze koordinace jednotlivých orgánů a činností. Je-li starosta pověřen koordinací záchranných a likvidačních prací, pak má povinnost informovat Ministerstvo vnitra o jejich průběhu a to za využití operačních a informačních středisek integrovaného systému, které právě slouží pro krizovou komunikaci. Starosta má také pravomoc vyžadovat od jiných subjektů a osob pomoc podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému, přičemž pomocí se rozumí poskytnutí sil, věcných prostředků nebo činnosti složek integrovaného systému a to vše pro účely záchranných a likvidačních prací.⁵⁴

2.3. Působnost územních samosprávných celků v rámci krizového řízení

Jak jsme již zmínili výše i orgány územních samosprávných celků se podílí na přípravě na krizové situace a na jejich následném řešení. Samotný krizový zákon řeší krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením. Tak jako mají orgány obce své pravomoci při přípravě a řešení mimořádných událostí, mají tyto orgány i úkoly, které spočívají v přípravě na krizové situace, přičemž prostředky pomocí nichž budou krizovým situacím čelit, nechává zákon na jejich uvážení. Na rozdíl od mimořádných situací však zákonodárce nerozlišuje obce se základním rozsahem přenesené působnosti (kterou mají všechny obce) a obce s rozšířenou působností, ale stanovuje povinnosti všem obcím stejně.⁵⁵ V rámci krizového řízení bychom však přece jenom měli zmínit určitý specifický druh obce, který se zde objevuje a to tzv. **určené obce**.

Určené obce jsou ty, kterým hasičský záchranný sbor kraje ukládá povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje. V případě, že se obec stane určenou obcí,

---

⁵² Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 13 - 14

⁵³ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 314

⁵⁴ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 313 - 315

⁵⁵ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 310

nastupuje zde povinnost jejího starosty zřídit *bezpečnostní radu určené obce* a jako svůj pracovní orgán pro řešení krizových situací také *krizový štáb určené obce*.⁵⁶

Dalším orgánem obce, který organizuje její přípravu na krizové situace, je **obecní úřad**. V případě **obecního úřadu určené obce** je to právě on, kdo rozpracovává vybrané úkoly krizového plánu kraje a poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje. Shromažďuje také údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnily pobyt a nachází se ve správním obvodu určené obce a tyto údaje předává krajskému úřadu. Především se však podílí na zajištění veřejného pořádku a plní další úkoly, které mu v době krizového stavu uloží krajský úřad. Ve vztahu k občanům a to konkrétně FO a PO má povinnost je uvědomit o možném ohrožení, o připravených krizových opatřeních a jejich provedení v případě, že krizová situace opravdu nastane.⁵⁷

Orgán, který odpovídá za připravenost obce na krizové situace, je **starosta obce**. Odpovídá za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení, které určuje Ministerstvo vnitra. Nastane-li některá z krizových situací, je úkolem starosty varovat osoby, které se nachází na území obce před hrozícím nebezpečím, popř. nařídí jejich evakuaci z ohrožených míst. Organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití, např. může požádat FO a PO o poskytnutí pomoci. Plní úkoly a opatření, které jsou obci uloženy krizovým plánem kraje, a organizuje veškerá nezbytná opatření, které jsou potřeba pro zvládnutí krizových stavů. Jak jsem již zmínila výše, starosta může jako svůj pracovní orgán zřídit krizový štáb obce. Odtud lze dovodit, že jej starostové určených obcí zřizují povinně a ostatní starostové jen pokud uznají za vhodné. Není to povinné. Může nastat i situace, kdy starosta řádně nevykonává úkoly, které mu zákon ukládá. V tom případě může hejtman kraje převést zanedbávané úkoly na jím jmenovaného zmocněnce a informuje o tom obec a ministra vnitra (ten má možnost hejtmanovo rozhodnutí zrušit). V případě vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí, orgány obce musí zajistit provedení příslušných krizových opatření v podmínkách obce. Náklady, které takto obec vynaloží, jsou hrazeny z rozpočtu obce.⁵⁸

Krizové řízení a s ním související integrovaný záchranný systém představují složitý mechanismus vzájemně propojených orgánů a úkolů, který je těžko vměstnat do jedné právní úpravy. Jednotlivé instituty jsou obsaženy v jednotlivých předpisech, jejich úkoly jsou často

---

⁵⁶ Zákon č. 239/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 2. Tyto orgány budou podrobně popsány v další kapitole „Obec při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti“.

⁵⁷ HORÁK: *Průvodce krizovým řízením...*, s. 320 - 321

⁵⁸ MATES, Pavel. Orgány obce v krizovém řízení. *Právní rozhledy*, 2009, č. 17, s. 616 - 617

vymezeny pouze rámcově a někdy se i kompetenčně kříží. Do budoucna by bylo vhodné je přesněji vymezit, aby došlo ke zprůhlednění toho, kdo konkrétně co vykonává a co si pod mnohdy obecnými frázemi má obyčejný občan představit. Současná právní úprava je dle mého matoucí a laik se v ní těžko orientuje.

3. Obec při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti

3.1. Obec a její pravomoc a působnost

Obce jsou základními územními společenstvími občanů, které disponují vlastním majetkem a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Jsou subjekty veřejného práva – veřejnoprávní korporace, které mají způsobilost k právům a povinnostem, k právním úkonům, ale i způsobilost deliktní. V určitých případech mohou vystupovat i jako subjekty soukromoprávní (typicky nakládání s majetkem).

Hlavním smyslem obce je výkon **samostatné působnosti** v jejím územním obvodu. Do samostatné působnosti obce spadají veškeré záležitosti, které se dotýkají zájmu obce a jejích občanů. Samospráva znamená právo obcí spravovat své záležitosti na svém území samostatně, přičemž zasáhnout do ní může jen stát, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem, který zákon stanoví.⁵⁹ Samostatnou působnost vykonává především zastupitelstvo obce, ale určité úkoly vykonává i rada obce (např. příprava podkladů pro jednání zastupitelstva). Zastupitelstvo může v rámci samostatné působnosti vydávat originární právní předpisy s právní silou zákona – obecně závazné vyhlášky, tedy jako jediný z obecních orgánů se podílí na tvorbě práva.

Vedle samostatné působnosti je obec nadána také **působností přenesenou**. Přenesenou působností se rozumí výkon části státní správy, která byla na obec přenesena zákonem. Každá obec vykonává přenesenou působnost, liší se však svým rozsahem. Základní rozsah přenesené působnosti vykonávají obce na svém území, které je současně správním obvodem (základní obce, ozn. jako obce I. typu). Druhým typem jsou obce, které vykonávají přenesenou působnost v rozsahu pověřeného obecního úřadu (tyto obce vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu a v rozsahu pověřeného obecního úřadu – obce II. typu). Největší rozsah státní správy je svěřen obcím v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Obec s rozšířenou působností vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu, v rozsahu pověřeného obecního úřadu a v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (obec III. typu). V případě obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností je jejich správní obvod širší než územní obvod dané obce, neboť zahrnuje územní obvody jednotlivých obcí, které spadají pod jeho působnost.⁶⁰

⁵⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1

⁶⁰ Podrobnosti jsou upraveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, vyhláškou č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí

Jak jsem již zmínila, hlavním úkolem obcí je výkon samostatné působnosti. V rámci této působnosti obce spravují záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, popř. které obcím stanoví zákon. Obce pečují o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů, chrání veřejné zájmy, z nichž nás bude zajímat především veřejný pořádek a bezpečnost. Dané úkoly obec uskutečňuje pomocí různých nástrojů, které jí zákon dává k dispozici. Především jsou to nástroje administrativní a institucionální, které podrobně vymezím v následujících odstavcích.

Mezi nejznámější **administrativní nástroje** patří **obecně závazné vyhlášky obce** (dále jen „OZV“). Jsou vydávány v rámci samostatné působnosti, která je vymezena zákonem.⁶¹ Obecně závazná vyhláška je primárním právním předpisem vydávaným na úrovni zákona, ale s omezenou místní působností. Není určena k provedení zákona, ale k úpravě společenských vztahů na místní úrovni. Konkretizuje úpravu stanovenou zákonem, ale může upravit i situaci, pro kterou zákonná úprava neexistuje. V každém případě musí být vždy v souladu s Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod, popř. mezinárodními smlouvami a nikdy nesmí překročit rámec samostatné působnosti obce.

Na úseku ochrany veřejného pořádku mají obecně závazné vyhlášky zvlášť důležitou úlohu, neboť jimi mohou být ukládány povinnosti v zákonem vymezených případech. Uložení povinností prostřednictvím obecně závazných vyhlášek reguluje obec nežádoucí chování a chrání tím veřejný pořádek a bezpečnost před ohrožením. Podrobnosti o vydávání a ukládání povinností prostřednictvím obecně závazných vyhlášek vymezím v kapitole 3.2.

Druhým administrativním nástrojem naplňování úkolů obce jsou **opatření obecné povahy**, vydávané jak v samostatné, tak v přenesené působnosti podle správního řádu.⁶² Jedná se o institut relativně nový, jehož úkolem bylo vyplnit mezeru mezi právními předpisy a rozhodnutími a to v případech, které obcím určí zákon.

Z hlediska **institucionálních nástrojů** má obec bohatší výběr. Institucionálním nástrojem se mají na mysli osoby nebo orgány, které na úseku bezpečnosti a veřejného pořádku vykonávají určitou pravomoc. Můžou být zřizovány jak v rámci samostatné působnosti, tak v rámci působnosti přenesené. Na úseku samosprávy je tímto nástrojem např. obecní policie, která je jako jediná přímo stanovena zákonem o obcích.⁶³ Může jím být ale i jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále jen „dobrovolní hasiči“), která provádí hašení

---

s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností a zákon č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), vše ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ Obce mají generální zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci samostatné působnosti viz. čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR

⁶² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

požárů a záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech. Pro plnění úkolů přenesené působnosti zřizuje obec orgány, které se zejména podílí na ochraně bezpečnosti a pořádku v situacích regulovaných státem (takto zřízené orgány nezajišťují své samosprávné úkoly, ale podílí se na úkolech státních, do nichž jsou z důvodu posilování decentralizačních a dekoncentračních procesů zapojovány i místní jednotky). Jedná se o bezpečnostní radu obce, která je zřizována pro přípravu na krizové situace, či krizový štáb, jehož úkolem je řešení vzniklé krizové situace. Opomenout nelze ani na povodňovou komisi, starostu či obecní úřad.

3.2. Obecně závazná vyhláška obce a opatření obecné povahy

Obecně závazná vyhláška obce

Obec jako základní územní samosprávný celek má důležitou úlohu v rámci ochrany a bezpečnosti svého území. Je nadán samostatnou působností, v rámci níž disponuje určitými nástroji, kterými upravuje své záležitosti. Tím, že může regulovat své záležitosti příslušnými nástroji, chrání své území a občany, ale především veřejné zájmy - konkrétně veřejný pořádek. Základním nástrojem, který obci přiznává samotná Ústava ČR, je obecně závazná vyhláška obce.⁶⁴ Je primární (originárním) právním předpisem s omezenou místní působností (je závazná pro katastrální území obce). Nese znaky zákona, ale zákonem není. Není ani prováděcím právním předpisem, neboť jejím úkolem není provedení zákona, ale úprava určitých společenských vztahů na místní úrovni (může upravit vztahy, které nejsou upraveny zákonem). Podmínkou platnosti OZV je její vyhlášení, kterým se rozumí její vyvěšení na úřední desce obecního úřadu a to po dobu 15dní. Účinnosti nabývá patnáctým dnem po vyhlášení, pokud není stanovena účinnost pozdější. Obec je povinna vést evidenci všech právních předpisů, které vydala a zasílat je Ministerstvu vnitra.⁶⁵

Pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky přísluší zastupitelstvu obce v samostatné působnosti (čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR). Zastupitelstvo má generální zmocnění k jejich vydávání, není proto potřeba zvláštního zákona, který by tuto možnost pro daný případ

---

⁶⁴ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 104 odst. 3

⁶⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §12

zakotvoval, ale má ji automaticky. Každá OZV musí být v souladu s Ústavou ČR, Listinou⁶⁶, mezinárodními smlouvami⁶⁷, a pokud existuje zákonná úprava, tak i v souladu se zákonem.

Jak jsem již zmínila výše, obec vydává OZV k regulaci určitých společenských vztahů, v určitých případech i ke stanovení povinností občanům. Věcný rozsah pro ukládání povinností OZV vymezuje zákon o obcích (§ 10). Tento rozsah stanovuje okruhy, ve kterých může obec ukládat povinnosti, a odkazuje na případ, kdy tak stanoví zvláštní zákon. Tento režim vyplývá obecně z čl. 4 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že povinnosti lze ukládat jen na základě zákona a v jeho mezích. Musí však být splněny ještě další podmínky. Povinnosti upravené OZV se musí týkat místních záležitostí (nesmí upravovat záležitosti, které spadají do působnosti kraje či státu) a při jejím vydávání se obec musí řídit zákonem.

Jednou z oblastí, kde může obec ukládat povinnosti je právě zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Ostatní oblasti zmíněné v § 10 sice neobsahují přímo ochranu veřejného pořádku, ale obsahově s ním souvisí. Jedná se např. o zajištění, průběh a ukončení sportovních a kulturních akcí, ochranu veřejné zeleně, nebo čistotu ulic a veřejných prostranství. Tato právní úprava zde nebyla od počátku, k jejímu dosažení vedla trnitá cesta a troufám si říct, že si ji obecní samospráva musela vybojovat.⁶⁸

Jak jsem již zmínila, stanovení o ukládání povinností OZV nevypadalo vždy tak, jak jej známe dnes, neboť se do zákona o obcích dostalo až později. Nemůžeme sice říci, že by otázka ukládání povinností skrz OZV nebyla v dnešní době sporná, ale rozhodně se jedná o spory běžného charakteru. Tento nesoulad měla na svědomí minulá právní úprava obsažená v původním zákoně o obcích,⁶⁹ neboť nevymezovala přesný okruh, ve kterém může povinnosti ukládat a obce si tak často přisvojovaly pravomoci, které ji nepříslušely. Kompromis musel hledat Ústavní soud, který se v 90. letech přikláněl k názoru, že je pro stanovení povinností OZV potřeba zvláštní zákonné zmocnění, aby byla zachována určitá míra právní jistoty a obce se nestaly „plnohodnotným zákonodárcem“, který může regulovat jakoukoliv oblast. Postupným vývojem územní samosprávy a jejího postavení v právním životě se začal měnit i názor Ústavního soudu. Dověření právní úpravy obecně závazných vyhlášek přinesl nový zákon o obcích a zmíněný § 10. Zastupitelstvo obce získalo generální

---

⁶⁶ Listina, čl. 4 odst. 1

⁶⁷ Ústava ČR, čl. 10 – „Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.“

⁶⁸ KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy obcí a veřejný pořádek. *Zdokonalování veřejné správy a samosprávy České republiky*. Brno: Konvoj, spol. s r.o., 2007, s. 112 – 113

⁶⁹ Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění nálezu Ústavního soudu č. 107/2000 Sb.

zmocnění k vydávání OZV a v případě ukládání povinností byl vymezen věcný okruh, ve kterém je bylo možno ukládat.⁷⁰ Jednotlivé okruhy podle současné právní úpravy vymezím v následujících odstavcích, současně v příloze č. 3, 4 a 5 uvádím vzor OZV obce, a pro porovnání také konkrétní OZV obce Čeladná, ve které žiji.

Jako první možnost uložení povinností obecně závaznou vyhláškou je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Jedná se zejména o stanovení seznamu určitých činností, které by mohly narušovat veřejný pořádek, být v rozporu s dobrými mravy, nebo které by narušovaly bezpečnost, zdraví a majetek.⁷¹ Obecně závazná vyhláška může tyto činnosti regulovat několika způsoby. Může je pouze omezit, ale není vyloučeno, aby je úplně zakázala, je-li to nezbytné. Příkladem může být regulování kouření a požívání alkoholu na veřejných prostranstvích, nebo zákaz vjezdu dopravním prostředkům do vybraných míst obce.

Dalším úsekem stanovení povinností pomocí obecně závazné vyhlášky je pořádání veřejně přístupných sportovních a kulturních podniků, mezi něž patří především diskotéky, taneční zábavy, kulturní události, festivaly, shromáždění a další akce, kde může docházet k porušování veřejného pořádku. Obec může OZV vymežit, na kterých místech není možné tyto akce konat, dále čas, ve kterém se nemůžou konat, popř. může stanovit jiné podmínky pro jejich konání.⁷²

Významným okruhem povinností, který lze obecně závaznou vyhláškou upravit, je udržování čistoty ulic, parků, náměstí a jiných veřejných prostranství. Spadá zde především ochrana životního prostředí, zeleně, kulturních památek a v neposlední řadě ochrana zařízení určených k veřejnému užívání.⁷³

Upravit povinnosti obecně závaznou vyhláškou je možné také vždy, stanoví – li tak zvláštní zákon.⁷⁴ Jako příklad bych uvedla možnost stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Zákon tímto dává možnost obci, aby sama určila daňové zatížení svých občanů. Také v případě, že obec zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů, vydává její požární řád formou obecně závazné vyhlášky. Na tomto místě si dovoluji malou úvahu. Je zajímavé, že obecně závazná vyhláška jako obecný právní předpis s neurčitým okruhem adresátů, upravuje požární řád, který se svým charakterem blíží vnitřnímu normativnímu

---

⁷⁰ ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 47, ročník 2007 – IV. díl.* Praha: C. H. Beck, 2009, s. 878 – 881 (nález Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06, body 20 – 27)

⁷¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §10 písm. a)

⁷² Tamtéž, §10 písm. b)

⁷³ Tamtéž, §10 písm. c)

⁷⁴ Tamtéž, §10 písm. d)

aktu, který má upravovat poměry podřízených subjektů, vůči nimž je daný akt vydáván (požární řád nesměruje vůči občanům obce, ale vůči jednotkám požární ochrany a jednotlivým hasičům, odtud vyvozují charakter interního předpisu).

Obecně závazná vyhláška je opravdu účinným nástrojem, který obce ve velké míře využívají, neboť obec od obce se liší a je potřeba určité záležitosti „ušít přímo na míru“ a nelze je celoplošně regulovat zákony. Dalším plusem obecně závazných vyhlášek je dle mého to, že je občané vnímají se stejnou vážností, jakoby to byly zákony.

Opatření obecné povahy

Opatření obecné povahy je institutem, který se prvně objevuje ve správním řádu v r. 2004. Jeho vydání však předeslal zákon o elektronických komunikacích, který zavedl možnost vydání opatření obecné povahy pro některé činnosti telekomunikačních orgánů.⁷⁵ Není však institutem zcela novým, již v minulosti byl užíván pod pojmem generální opatření.⁷⁶ Vymezení pojmu opatření obecné povahy je složité, neboť přesná definice neexistuje. Pomocí zákona jej však můžeme vymežit negativně, a to jako opatření, které není ani právním předpisem, ani rozhodnutím (správním aktem). Opatření obecné povahy se vydává v případě, kdy tak správním orgánům stanoví zvláštní zákon. Jejich samotná tvorba se řídí správním řádem.⁷⁷ Určité pozitivní vymezení bychom však také našli, a to v důvodové zprávě k vládnímu návrhu současného správního řádu, která opatření obecné povahy definuje jako „*zvláštní typ úkonu správního orgánu vůči neurčitému počtu dotčených osob, který leží na pomezí mezi rozhodnutím a právním předpisem.*“⁷⁸

Opatření obecné povahy může být přezkoumáno příslušnými orgány. Buď Nejvyšším správním soudem ČR v rámci správního soudnictví, nebo prostřednictvím přezkumu ve veřejné správě. V rámci veřejné správy se jedná o tzv. přezkumné řízení. Napadené opatření obecné povahy přezkoumá sám orgán, který jej vydal, případně jej postoupí odvolacímu (nadřízenému) správnímu orgánu, pokud je přesvědčen, že v dané věci nepochybil. Po vyčerpání všech řádných opravných prostředků, je možno využít i opravné prostředky mimořádné.⁷⁹

---

⁷⁵ Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, § 108 odst. 1 písm. b)

⁷⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2. vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009, s. 157

⁷⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 171

⁷⁸ VEDRAL, Josef. In *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006, s. 966 (§ 171)

⁷⁹ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 157. Viz. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 94 - 99

Účelem opatření obecné povahy je konkretizovat již existující povinnosti stanovené zákonem a ne vytváření nových pravidel. Nejvyšší správní soud určité podmínky blíže specifikoval ve své judikatuře. Stanovil, že opatření obecné povahy nesmí nahrazovat OZV, nařízení nebo jiné podzákoné právní předpisy. Znamená to, že se pod označením opatření obecné povahy nemůže skrývat obsah obecně závazné vyhlášky, nařízení či jiné podzákoné normotvorby.⁸⁰

Důležité je také vymezit **formální a materiální pojetí** opatření obecné povahy, které bylo v minulosti častým zdrojem sporů a které výkladově řešil Nejvyšší správní soud. Zpočátku bylo zastáváno materiální pojetí, tedy že není potřeba, aby byl určitý akt označen v zákoně jako opatření obecné povahy, ale postačí, že má jeho obsahové náležitosti. Postupně se však od materiálního pojetí upouští a převládá pojetí formální, které naopak vyžaduje, aby byla právní forma opatření obecné povahy pro daný akt přímo stanovena zvláštním zákonem. Současně Nejvyšší správní soud argumentuje, že i když je rozhodující forma, měl by zákonodárce při úpravě těchto institutů ve zvláštních právních předpisech dbát na soulad formy a obsahu. Formální pojetí odráží potřebu, aby pod právní formou „opatření obecné povahy“ nebyla vydána např. OZV.⁸¹ Splňuje-li opatření obecné povahy tuto charakteristiku, pak je institutem správního práva a řídí se § 171 – 174 správního řádu.⁸²

Úprava opatření obecné povahy správním řádem obsahuje určitou zvláštnost, a to, že je zde ponechán prostor pro vyjádření „účastníků“. Nejprve je vytvořen **návrh opatření obecné povahy**, ten se doručí veřejnou vyhláškou, která se vyvěsí na úřední desce správního orgánu, který návrh vydal, a také na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodů se má opatření obecné povahy týkat. Současně se s návrhem vyvěsí i výzva, aby se dotčené osoby k návrhu vyjádřily. Řízení o návrhu je zásadně písemné, výjimečně však může být stanoveno veřejné projednávání.⁸³ **Připomínky** může podat kdokoliv, kdo se cítí být opatřením obecné povahy dotčen. **Námítky** podávají především vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti či zájmy mohou být opatřením obecné povahy

⁸⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 28. 9. 2005, sp. zn. 1 Ao 1/2005-98. Nalezeno v: VEDRAL, Josef. In *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006, s. 967 (§ 171).

⁸¹ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 159. Dále také Usnesení Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 3. 2007, sp. zn. 3 Ao 1/2007-44, které uvádí, že územní plán velkého územního celku schválený usnesením zastupitelstva kraje není opatřením obecné povahy a nemůže tak být přezkoumán Nejvyšším správním soudem ČR – odtud vyplývá, že akt, který není výslovně označen, jako opatření obecné povahy, opatřením není. Důležité je tak formální pojetí opatření obecné povahy.

⁸² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 171 – 174

⁸³ Případy, ve kterých lze stanovit veřejné projednávání, nejsou ve správním řádu výslovně stanoveny. Použije se proto analogie zákona, konkrétně § 49 odst. 1 správního řádu, podle něhož správní orgán nařídí ústní jednání (v našem případě veřejné projednávání) tehdy, stanoví-li to zákon, nebo je-li to ke splnění účelu nebo uplatnění práv účastníků nezbytné.

dotčeny. Správní orgán je povinen se s připomínkami vypořádat (určitým způsobem se k nim vyjádřit), a o námitkách musí rozhodnout (tzv. kvazirozhodnutí, neboť se pak vydává jako součást odůvodnění). Jestliže nic nebrání vydání opatření obecné povahy, správní orgán oznámí opatření obecné povahy s odůvodněním opět veřejnou vyhláškou. Účinnosti nabývá patnáctým dnem po vyvěšení, výjimečně dnem samotného vyvěšení.⁸⁴

3.3. Obecní policie, Policie ČR

3.3.1. Zřízení a fungování obecní policie

Obecní policie, laickému oku asi nejznámější, je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou.⁸⁵ Obecní policie, v případě měst označovaná jako městská, se stará především o to, aby byl udržován veřejný pořádek, aby jej nikdo nenarušoval výtržnostmi, aby občané jednali v souladu se zákony a dalšími právními předpisy a především chrání životy, zdraví a majetek osob na daném území obce. Obecní policie není institutem povinně zřízeným v každé obci, záleží na stavu a finanční situaci jednotlivé obce⁸⁶. Obecní policie je také úzce provázána s Policií ČR. Spolupracují na různých úsecích ochrany a bezpečnosti, ať už se jedná o povinnost obecní policie sdělovat Policii ČR určité informace, nebo o zapojení obecní policie do akcí, které jsou v působnosti státu, ale jejich pomoci je zde také potřeba. Pokud obec sama nemůže zřídit obecní policii, i tak zde existuje možnost, jak veřejný pořádek a bezpečnost zajistit. Tou možností je uzavření veřejnoprávní smlouvy se sousední obcí o tom, že pro ni tato obec bude zajišťovat funkci obecní policie a za to jí přináležet finanční odměna. Veřejnoprávní smlouva je jednoduchou formou přenesení působnosti, která je v dnešní době hojně využívána.⁸⁷

Možnost zřízení obecní policie zakotvuje již zákon o obcích⁸⁸, který stanovuje, že obec může v samostatné působnosti zřizovat obecní policii a podrobnosti stanoví zákon o obecní policii⁸⁹.

Obecní policie je zvláštním orgánem obce, který vykonává samosprávu v rámci území obce, ale je také oprávněna vykonávat další úkoly, které pro něj vyplývají ze zvláštních

---

⁸⁴ VEDRAL, Josef. In *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006, s. 980 – 985. (§ 172 odst. 1, 2, 3)

⁸⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 35a odst. 2

⁸⁶ KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 4. vydání, Praha: Linde Praha, a.s., 2009, s. 121

⁸⁷ Další podrobnosti uzavírání veřejnoprávních smluv jsou upraveny v zákoně č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů, část V.

⁸⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

zákonů a to např. ze zákona o provozu na pozemních komunikacích⁹⁰, zákona o krizovém řízení⁹¹ či zákona o přestupcích⁹² (ukládání pokut v blokovém řízení). V těchto případech se však jedná o výkon st. správy tedy přenesené působnosti.⁹³

Hlavním **úkolem obecní policie** je zajišťovat místní záležitosti veřejného pořádku a plnit úkoly, které pro ni vyplývají ze zvláštních zákonů. Zákon o obecní policii tyto úkoly taxativně vymezuje v § 2, ale kombinuje je s formulacemi, které rozsah kompetencí rozšiřují. Především má sloužit, jak občanům obce, tak dalším FO a PO. Obecně můžeme úkoly obecní policie rozdělit do dvou skupin. První skupina obsahuje funkce, které jsou obecní policii **vlastní**. Patří zde dohled nad dodržováním předpisů o ochraně veřejného pořádku, dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití a povinností plynoucích z právních předpisů obce, ale také odhalování přestupků a jiných správních deliktů, které patří do působnosti obce. Všechny tyto úkoly vykonává v rámci **pořádkového dozoru** a k nápravě používá různé prostředky jako např. upozornění, oznámení příslušnému orgánu obce či ukládání pokut za přestupky v blokovém řízení. Druhou skupinu představují záležitosti, které jsou úkolem Policie ČR a obecní policie má postavení pouze **pomocné**, pouze se podílí. Spadá zde ochrana a bezpečnost osob a majetku, předcházení kriminality v obci, podílení se na dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích (měření rychlosti vozidel, kontrola řidičů, zda nejsou pod vlivem alkoholu aj.). Vykonává je, stejně jako úkoly vlastní, v rámci pořádkového dozoru, ale může užít i donucovacích prostředků.⁹⁴

3.3.2. Oprávnění strážníků obecní policie

Strážník obecní policie je oprávněn činit veškeré úkony, které pro něj vyplývají ze zákona o obecní policii nebo zvláštních zákonů. Při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Také nesmí připustit, aby někomu vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem. Pokud to okolnosti dovolí, je strážník povinen poučit osoby o jejich právech, je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností každému, kdo o to požádá. Zákon stanovuje povinnost zakročit i mimo pracovní dobu, výjimkou je situace, kdy je jeho schopnost snížena

---

⁹⁰ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁹² Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹³ MATES, Pavel. Funkce veřejných sborů. *Právní rozhledy*. 2010. č. 13, s. 469

⁹⁴ MATES, Pavel. Funkce veřejných sborů. *Právní rozhledy*. 2010. č. 13, s. 469

vlivem léků, nebo jiných látek, dále také v případě, kdy není k určitému úkonu proškolen, nebo je-li zjevné, že by úkon nebyl schopen řádně dokončit. Strážník se musí prokázat, pokud to povaha zákroku dovoluje, průkazem obecní policie. Nelze-li tak učinit, prokáže se alespoň ústním prohlášením „obecní, městská policie“. Při výkonu svých pravomocí se prokazuje stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Před každým zákrokem je strážník povinen použít odpovídající výzvy a před výzvou užít slova „Jménem zákona“.

Strážník obecní policie disponuje řadou oprávnění, mezi něž patří zejména požadovat vysvětlení od kohokoliv, kdo může přispět k odhalení přestupku, jiného správního deliktu či skutečného stavu věcí. V rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů může požadovat poskytnutí údajů z informačních systémů policie, obecních úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Má právo na prokázání totožnosti osoby a to konkrétně jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby, přičemž odmítnutí poskytnutí této součinnosti (jakož i odmítnutí součinnosti obecně) je důvodem pro předvedení osoby na příslušný útvar Policie ČR. Samozřejmě je oprávněn odebrat zbraň osobě, kterou omezuje na svobodě, kterou předvádí, nebo která se chová agresivně.⁹⁵

Strážník má možnost zakázat osobám vstup na určená místa na dobu nezbytně nutnou, z důvodu vážného ohrožení života a zdraví. Může odejmout věc, pokud ji osoba není ochotna vydat dobrovolně a v řízení o přestupku by mohlo být nařízeno její propadnutí, popř. může být zabrána. Je-li to nutné, je oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, pokud hrozí, že může dojít k zranění či usmrcení osob (například se z bytu ozývá křik a výstřely ze zbraně), nebo hrozí-li větší škoda na majetku. V určitých případech je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, např. je-li vozidlo ponecháno na místě zákazu stání či zastavení, nebo stojí-li na místě, kde je zakázán vjezd, nebo stojí na chodníku, kde to není povoleno. Na živnostníky si může přijít rovnou do jejich provozoven v provozní době a při veškerých úkolech je oprávněn použít donucovací prostředky, psa a služební zbraň, k čemuž musí být řádně proškolen.⁹⁶

Zákon o obecní policii taxativně vymezuje **donucovací prostředky**, které je strážník oprávněn použít. Jedná se o „*hmaty, chvaty, kopy a údery, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek nebo jiný úderný prostředek, pouta, úder*

---

⁹⁵ HROMÁDKA, Matěj. In *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009*. Praha: Linde Praha, a. s., 2009, s. 261 - 271

⁹⁶ HORZINKOVÁ, Eva. In *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009*. Praha: Linde Praha, a. s., 2009, s. 271 - 281

*služební zbraní, hrozba namířenou služební zbraní, varovný výstřel ze služební zbraně, technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla“.*⁹⁷

Donucovací prostředky může strážník užít až v případě, kdy situaci nelze řešit jinak. Měly by být až poslední instancí, která se užije, je-li to potřeba k ochraně bezpečnosti své, či jiných osob, majetku, nebo k zabránění výtržností, jimiž je narušován veřejný pořádek. Před užitím donucovacích prostředků je strážník povinen osobu upozornit, tj. vyzvat ji, aby zanechala svého protiprávního jednání, jinak bude použito donucovacího prostředku. Pokud by strážník způsobil osobě zranění, je povinen ji ihned, jakmile je to možné, poskytnout první pomoc a zajistit lékařské ošetření. V případě zranění či smrti osoby je povinen to hlásit Policii ČR. Služebního psa může strážník užít namísto nebo vedle donucovacích prostředků a musí se jednat o psa, jehož způsobilost byla osvědčena policií. V zákoně o obecní policii je zakotvena možnost užití služební zbraně pouze ve dvou taxativně vymezených případech. Zaprvé v podmínkách krajní nouze a nutné obrany. Zadruhé v takové situaci, kdy strážník potřebuje zamezit útěku nebezpečného pachatele, jehož nelze zadržet jiným způsobem.⁹⁸

3.3.3. Spolupráce obecní policie s Policií ČR

Policie ČR patří mezi veřejné sbory s celostátní působností. Je označována jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který vykonává svou působnost na celém území ČR. Úpravu poskytuje zákon o Policii ČR⁹⁹. Jejím hlavním úkolem je chránit veřejný pořádek a bezpečnost, provádět jak pořádkový dozor, tak zásahovou činnost, a to především ve formě bezprostředních zásahů a faktických pokynů (jedná se o neformální správní akty). Zaměstnanci policie jsou ve služebním poměru, tudíž na ně nelze použít zákoník práce, jako na zaměstnance obecní policie.

V § 14 zmíněného zákona se uvádí, že Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s PO a FO. Z toho vyplývá, že spolupracuje i s obecní policií. Především se spolupodílí na zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, zejména dohledem nad bezpečností silničního provozu či společným bojem s trestnou činností. Navzájem si sdělují důležité údaje a poznatky a společně tak nežádoucím situacím předcházejí, či řeší již nastalé. Konkrétně § 16 zákona o Policii ČR vymezuje spolupráci s obcemi, zejména prostřednictvím veřejnoprávní

---

⁹⁷ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, § 18

⁹⁸ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, § 18, 20, 21

⁹⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů

koordinační smlouvy¹⁰⁰, za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Víme, že tyto záležitosti spadají do samostatné působnosti obce, ale na jejich zabezpečování se podílí i Policie ČR. Další oblastí spolupráce je např. situace, kdy policista pro splnění konkrétního úkolu může požadovat od osob a orgánů (vymezených § 14) věcnou a osobní pomoc, ale především informace, podklady a osobní údaje.

3.4. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, požární hlídka a požární ochrana

V této kapitole nejprve vymezím pojem **požární ochrana**, neboť je základem pro konkrétní orgány, které se na požární ochraně podílejí. Požární ochrana představuje vytváření určitých podmínek a stavů proto, aby bylo možno účinně chránit život, zdraví a majetek před požáry.¹⁰¹ Základem právní úpravy je zákon o požární ochraně¹⁰², dále zákon o Hasičském záchranném sboru ČR¹⁰³ a z nižších předpisů je důležité zmínit vyhlášku o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany¹⁰⁴. Na tomto úseku však působí ještě další řada podzákoných právních předpis, které specifikují konkrétní podrobnosti.

Požární ochranu vykonávají **jednotky požární ochrany**, které se dle zřizovatele a také osob, které v ní tuto činnost vykonávají, člení na:

- jednotky hasičského záchranného sboru kraje,
- jednotky sborů dobrovolných hasičů obce,
- jednotky hasičského záchranného sboru podniku a
- jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku.

V rámci obecního zřízení nás bude zajímat především jednotka sboru dobrovolných hasičů obce označovaná jako JPO II (dále jen „dobrovolní hasiči“).¹⁰⁵

Správní úřady, které vykonávají státní správu na úseku požární ochrany, jsou Ministerstvo vnitra a hasičský záchranný sbor kraje. Určité úkoly na tomto úseku plní i orgány krajů a v našem případě i orgány obcí. Obce tak vykonávají i část st. správy, tzv. přenesenou působnost. Nejdůležitější úlohu má však obec v rámci působnosti samostatné,

---

¹⁰⁰ Veřejnoprávní koordinační smlouva je ta, kdy na obou stranách stojí orgány veřejné moci.

¹⁰¹ KOPECKÝ, Karel, FRANC, Jiří. *Požární ochrana a bezpečnost v praxi*. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2004, s. 10

¹⁰² Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ Zákon č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁴ Vyhláška ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

¹⁰⁵ Stránky Hasičského záchranného sboru ČR, dostupné na www.hzscr.cz

neboť má možnost zřídit jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která se podílí na požární ochraně. Vedle této hlavní pravomoci disponuje řadou dalších úkolů, především zajišťuje akceschopnost zřízené jednotky dobrovolných hasičů, zabezpečuje odbornou přípravu jejich členů a hradí jim preventivní zdravotní prohlídky. Důležitým úkolem je zabezpečování výstavby a údržby objektů požární ochrany, zpracování stanovené požární dokumentace, zřízení ohlašovny požárů či dalšího místa odkud lze požár hlásit. Obecně závaznou vyhláškou vydává požární řád obce a stanovuje podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.¹⁰⁶

Orgán obce, který se podílí na požární ochraně, je i **obecní úřad obce**. Má za úkol zajistit, aby velitelé a strážníci jednotky dobrovolných hasičů absolvovali odbornou přípravu, průběžně byli proškolení a vždy připraveni zasáhnout. V případě stavu ohrožení státu a válečného stavu zajišťuje obecní úřad také určité úkoly. Zvláštní postavení mají **vybrané obecní úřady**, které mají ještě další povinnosti. Zajišťují hašení požárů na základě požárního poplachového plánu kraje, provádí záchranné a likvidační práce při živelních pohromách a mimořádných událostech, a to nejen na svém území, ale i mimo něj. Kraj jim může nařízením stanovit povinnost, aby zabezpečily nepřetržitou pracovní pohotovost mimo pracoviště (nejméně jedno požární družstvo o sníženém početním stavu).¹⁰⁷

Hlavní působnost v oblasti požární ochrany na úseku obcí má však **jednotka sboru dobrovolných hasičů obce**. Jedná se o jednotku, která je složená z fyzických osob, které nevykonávají činnosti v této jednotce jako své zaměstnání. Není však vyloučeno, aby činnost v této jednotce vykonával i profesionální hasič, aby zlepšil akceschopnost jednotky. O tom, zda má být tato osoba zařazena do jednotky rozhodne obec po projednání s hasičským záchranným sborem kraje. Obvykle je činnost v jednotce vykonávána v pracovněprávním vztahu k obci, ale může být vykonávána i v pracovněprávním vztahu k hasičskému záchrannému sboru kraje. Vždy se však musí jednat o osoby zdravotně způsobilé pro výkon hasiče a starší 18let. Dobrovolné hasiče zřizuje obec a je povinna ji spravovat, tzn. zajistit ji fungování (např. vyčlenit ji prostředky pro fungování z obecního rozpočtu). V rámci dobrovolných hasičů je ustanovován **velitel**, který řídí činnost celé jednotky. Jmenuje a odvolává ho starosta obce, ovšem až poté, co se hasičský záchranný sbor kraje vyjádří k jeho způsobilosti vykonávat tuto funkci. Pokud by obec chtěla dobrovolné hasiče zrušit, musí ji k tomu dát souhlas hasičský záchranný sbor kraje.¹⁰⁸

---

¹⁰⁶ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 29

¹⁰⁷ Tamtéž, § 29 odst. 3 a 4

¹⁰⁸ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 65, 68

Je zde ovšem možnost, aby obec, která nezřizuje dobrovolné hasiče a kterou určí hasičský záchranný sbor kraje, zřídila alespoň **požární hlídku**. Na požární hlídku se poté nahlíží jako na jednotku požární ochrany.¹⁰⁹

Může nastat situace, kdy obce buď mezi sebou, nebo s hasičským záchranným sborem kraje sdružují prostředky a zřizují společnou jednotku požární ochrany. Pro zřízení **společné jednotky požární ochrany** mezi dvěma a více obcemi je vyžadováno vytvoření svazku obcí.¹¹⁰ Zřízení společné jednotky požární ochrany však schvaluje hasičský záchranný sbor kraje a zajišťuje, aby byly dodrženy podmínky plošného pokrytí. V případě, že jedním z účastníků společné jednotky požární ochrany chce být hasičský záchranný sbor kraje, pak je vyžadováno navíc schválení Ministerstva vnitra.

V případě, že obec nezřídí jednotku sboru dobrovolných hasičů, ani požární hlídku, ani se neúčastní svazku obcí za účelem požární ochrany, pak je povinna sdružit alespoň prostředky na společnou jednotku požární ochrany, buď s hasičským záchranným sborem kraje, nebo s obcí, jejíž jednotky požární ochrany budou právě zasahovat na území uvedené obce. Není tedy možné, aby na území obce zasahovala cizí jednotka požární ochrany a obec by na požární ochranu nemusela vyčlenit žádné prostředky. Každá obec se musí na požární ochraně podílet.

Dobrovolní hasiči provádí požární zásahy, v případě živelních pohrom a jiných mimořádných událostí provádí záchranné práce a o svém výjezdu a zásahu podávají zprávy příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje. Činností příslušníků jednotek požární ochrany se však nerozumí jen provádění zásahu a s ním spojených prací. Jejich úkolem jsou také veškeré úkony, které směřují k předcházení požárů a jejich následné likvidaci, dále snižování následků živelních pohrom a jiných mimořádných událostí a celkově se snaží o to, aby jednotka byla opravdu co nejefektivnější a schopna rychlého a účinného zásahu. S tím souvisí podmínka připravenosti jednotky, ať už po stránce osobní (vyškolení způsobili příslušníci), technické (funkční vybavení), nebo organizační (schopnost organizace jednotky v místě a čase). Při samotném zásahu, ať už dobrovolní hasiči zdolávají požár, nebo se podílí na jiných pracích, spolupracují s Policií ČR a dalšími orgány dle zvl. předpisů.¹¹¹

---

¹⁰⁹ Tamtéž, § 69

¹¹⁰ Zákon č. 128/2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů, § 49 a 50, které hovoří o tom, že obce mohou být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Členy svazku tak mohou být pouze obce a svazek obcí je právnickou osobou. Předmětem činnosti svazku obcí může být právě požární ochrana, veřejný pořádek, ochrana životního prostředí a další.

¹¹¹ Například Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 3, který říká, že Státní úřad pro jadernou bezpečnost poskytuje obcím a krajům údaje o hospodaření s radioaktivními odpady na jimi spravovaném území.

Jak jsme zmínila v kapitole, která pojednává o krizovém řízení, dobrovolní hasiči se také podílí na civilní ochraně a ochraně obyvatel na základě krizového zákona¹¹². Veškeré podrobnosti fungování jednotek požární ochrany jsou upraveny prováděcím předpisem¹¹³. Zmíněná vyhláška ministerstva vnitra upravuje organizační řízení jednotky, její akceschopnost, činnosti velitele a jednotlivých členů při zásahu a obecně vymezuje i zásady činnosti jednotek požární ochrany na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel. Činnost celé jednotky požární ochrany je podřízena jejímu veliteli. Ten také odpovídá za připravenost svých lidí k zásahu. V případě zdolávání požáru se však celá jednotka řídí pokyny **velitele zásahu**.¹¹⁴

Pro výkon funkce dobrovolného hasiče je potřeba **odborné způsobilosti**, která je splněna až po absolvování odborné přípravy. Odborná příprava se skládá z teoretické přípravy, praktického výcviku a tělesné přípravy. Jako její součást je uváděn také požární sport. Projde-li člen jednotky touto přípravou, musí získanou odbornou způsobilost prokázat zkouškou. Složí-li zkoušku úspěšně, získá **osvědčení**, kterým prokazuje, že je schopen vykonávat funkci dobrovolného hasiče a plnit tak úkoly na úseku požární ochrany. Ověřování odborné způsobilosti, vydávání a odnímání osvědčení¹¹⁵ u velitelů a strojníků dobrovolných hasičů provádí hasičský záchranný sbor kraje. V případě osob, které vykonávají funkci dobrovolného hasiče jako své zaměstnání, je způsobilým orgánem Ministerstvo vnitra.¹¹⁶

3.5. Bezpečnostní rada obce

Bezpečnostní rada je dalším z orgánů obce, který se podílí na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti a to především na úseku krizového řízení, neboť možnost zřízení tohoto orgánu zmiňuje krizový zákon¹¹⁷. Krizový zákon hovoří o povinnosti zřídit tento orgán tzv. určeným obcím. Určenou obcí je taková obec, které hasičský záchranný sbor kraje určuje rozpracovat některé úkoly krizového plánu kraje. Starosta určené obce tak zřizuje

---

¹¹² Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

¹¹³ Vyhláška ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

¹¹⁴ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 70, 71

¹¹⁵ Zákon o požární ochraně hovoří o tom, že orgán, který vydal osvědčení o odborné způsobilosti, jej může také odejmout a to v případě, kdy osoba, již bylo osvědčení vydáno, vykazuje ve své činnosti závažné nedostatky, pro které ji nelze odbornou způsobilost nadále přiznávat.

¹¹⁶ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 72

¹¹⁷ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

bezpečnostní radu určené obce. Ostatní obce povinnost zřídit bezpečnostní radu nemají. Pokud ji však zřídí, použijí se na ni ustanovení jako na bezpečnostní radu určené obce.

Bezpečnostní rada určené obce je koordinačním orgánem, jehož účelem je zajistit připravenost obce na krizové situace. V čele bezpečnostní rady stojí předseda, kterým je starosta příslušné obce. Ten následně jmenuje ostatní členy bezpečnostní rady. Samotný krizový zákon však podrobnější informace o bezpečnostní radě neuvádí a je proto potřeba se podívat do příslušného nařízení vlády.¹¹⁸

Úkolem bezpečnostní rady určené obce je především projednávat připravenost správního obvodu určené obce na krizové situace, které mohou nastat a přijímat krizová opatření pro jejich řešení. Jak jsme již zmínila výše, protože se jedná o určenou obec, jejím úkolem je také projednávat rozpracování úkolů krizového plánu kraje, a to takových úkolů, které ji uloží hasičský záchranný sbor kraje. Každoročně projednává vypracování roční zprávy o stavu prostředků vynakládaných na varování osob ve svém správním obvodu a musí zajistit náhradní varování pro případ selhání. Projednává plán evakuace osob z ohroženého území své obce. Na starost má i projednání zprávy o činnosti a připravenosti složek integrovaného záchranného systému, které jsou umístěny na území dané obce. Dále se zabývá návrhem objemu finančních prostředků z rozpočtu obce, které byly vyčleněny k přípravě na krizové situace v rámci správního obvodu dané obce. Shromažďuje informace o osobách, které v době krizové situace přechodně změnily pobyt. V případě, že nastala krizová situace, projednává zprávu o hodnocení krizové situace a o opatřeních, která byla přijata. Důležité je také zmínit, že projednává vnější havarijní plán a podmínky nouzového přežití obyvatelstva. Pro obyčejné občany je důležitou funkcí bezpečnostní rady projednávání způsobu seznámení FO a PO s informacemi o možném ohrožení, o opatřeních a způsobu jejich provedení v rámci správního obvodu.¹¹⁹

Bezpečnostní rada obce je tedy koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace, v jejímž čele stojí starosta obce, který dále jmenuje ostatní členy. **Členové**, kteří jsou jmenováni vždy, jsou místostarosta, tajemník obecního úřadu (je-li zřízen, neboť víme, že není povinnost jej zřídit, tato funkce je fakultativní), příslušník Policie ČR (určí jej policejní prezident nebo jím určený služební funkcionář), velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů

---

¹¹⁸ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

¹¹⁹ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), § 8

(je-li tento sbor zřízen, neboť víme, že není obligatorním orgánem) a zaměstnanec určené obce, který je zároveň jmenován tajemníkem bezpečnostní rady. Nejvíce může mít 8 členů.¹²⁰

3.6. Krizový štáb obce

Krizový štáb obce je orgánem, který se zřizuje k řešení krizových situací, tedy až některá z krizových situací nastane. Zřizuje jej starosta určené obce, tedy obce, které přísluší vypracování některých úkolů krizového plánu kraje. Ovšem není vyloučeno zřídit krizový štáb i v jiných než určených obcích. Znamená to pouze to, že určené obce ji zřídit musí, ostatní obce mohou. Na všechny krizové štáby se bez výjimek použijí stejná ustanovení zákonů. Podrobnosti krizových štábů, především jejich pravomoci podrobněji upravuje nařízení vlády.¹²¹

Krizový štáb zřizuje starosta, současně je také oprávněn k jeho svolání v zákonem stanovených případech:

- v případě, že je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo jeho část, která patří do působnosti orgánů krizového řízení
- je-li vyhlášen stav nebezpečí pro celé území, které patří do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část
- také v případě, je-li potřeba jej užít pro koordinaci záchranných a likvidačních prací
- je-li k tomu vyzván Ministerstvem vnitra v případě ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací
- jestliže jde o úkol prováděný při cvičení.¹²²

Krizový štáb je orgánem obce, který je svoláván operativně, pro řešení konkrétní krizové situace a pro přijetí krizových opatření. **Členy krizového štábu obce** jsou členové bezpečnostní rady dané obce a členové stálé pracovní skupiny krizového štábu obce. Členy stálé pracovní skupiny krizového štábu jsou tajemník krizového štábu, pracovníci obecního úřadu dané obce, zástupci jednotlivých složek integrovaného záchranného systému a odborníci, kteří jsou vybráni s ohledem na druh řešené mimořádné události či krizové situace.

---

¹²⁰ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), § 9

¹²¹ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

¹²² Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., § 12 odst. 1

Podle druhu mimořádné události či krizové situace rozhodne vedoucí krizového štábu obce o tom, která pracovní skupina nebo její část bude povolána k řešení dané krizové situace.¹²³

Obecně tedy platí, že určené obce zřizují obligatorně bezpečnostní radu a krizový štáb. Bezpečnostní rada je orgánem pro přípravu na krizové situace, krizový štáb je povolán řešit vzniklé krizové situace. V rámci krizového štábu fungují stálé pracovní skupiny, které jsou dle druhu mimořádných událostí a krizových situací povolávány k jejich řešení. Členové obou orgánů jsou vzájemně propojeni, neboť členové bezpečnostní rady a členové stálé pracovní skupiny dohromady tvoří krizový štáb. Tajemník bezpečnostní rady je současně i tajemníkem krizového štábu (jedná se o zaměstnance určené obce). Ostatní obce mohou, ale nemusí tyto orgány zřídit.¹²⁴

Stálé pracovní skupiny krizového štábu jsou utvářeny podle druhu mimořádných událostí a krizových situací, které mají řešit. Podle toho, která situace nastane, je pak povolána ta která skupina. Stálá pracovní skupina, která při řešení krizové situace jedná nepřetržitě, analyzuje postupný vývoj krizové situace či mimořádné události a musí dokumentovat celý postup jejich řešení. Jelikož je takto složená skupina odborníkem na daný druh mimořádné události, jejím úkolem je navrhnout způsob jejího řešení, jak by se mělo postupovat, popř. jaký má být vyhlášen krizový stav, nebo zda se okolnosti změnila a krizový stav má být změněn, nebo dokonce zrušen. Tyto návrhy následně sděluje vedoucímu krizového štábu. Úkolem pracovní skupiny je také vést informace o stavu sil a prostředků, jejich nasazení a využití. Důležitým úkolem je organizace spojení s krizovými štáby určených obcí, krajů a krizovým štábem Ministerstva vnitra. Musí také informovat obyvatele obce o tom, jaké byly přijaty krizové opatření a jak se bude při krizové situaci či mimořádné události postupovat. V neposlední řadě zajišťuje zásobování, humanitární pomoc a ochranu obyvatel na postiženém území.¹²⁵

3.7. Povodňové orgány obce a ochrana před povodněmi

Jedna z posledních oblastí, kde se obec podílí na veřejném pořádku a bezpečnosti, vyplývá z vodního zákona.¹²⁶ Tento zákon říká, že i v rámci základních územních samosprávných celků, mají obce své úkoly, kterými se podílí na přípravě před povodněmi, na

---

¹²³ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), § 12 a 13

¹²⁴ Tamtéž, § 14

¹²⁵ Tamtéž, § 12

¹²⁶ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

povodňové prevenci a následném zvládnání povodní. Z těchto důvodů jsou zřizovány **povodňové orgány**. Povodňové orgány můžeme dělit buď na ty, které fungují mimo povodeň a ty, které jsou zřizovány v době povodní. Jako preventivní orgány fungují orgány obcí a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. V době povodní nastupují *povodňové komise obcí a povodňové komise obcí s rozšířenou působností*. Povodňové orgány mohou v době povodní činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi, výjimečně i nad rámec povodňových plánů, ale musí o tom uvědomit dotčené osoby. Veškerá přijatá opatření musí být zapsána v povodňové knize. Mezi mimořádné pravomoci povodňových orgánů patří vyhlášení druhého a třetího stupně povodňové aktivity.¹²⁷ Pokud si povodňový orgán nižšího stupně neví rady, může požádat o převzetí řízení ochrany před povodněmi povodňový orgán vyššího stupně.¹²⁸

V rámci ochrany před povodněmi může obecní rada za předpokladu, že je v územním obvodu dané obce možnost povodní, zřídit **povodňovou komisi obce**. Pokud ji nezřídí, vykonává tuto činnost sama obecní rada. V čele povodňové komise obce stojí starosta, který jmenuje její ostatní členy. Jmenuje je, jednak z členů zastupitelstva obce, tak FO a PO, které mohou provádět různá opatření a napomáhat při povodních. Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovým orgánům obce s rozšířenou působností.¹²⁹

Povodňové orgány obcí vykonávají povodňovou činnost v rámci svého území, na němž zabezpečují úkoly při ochraně před povodněmi. Zejména zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej správci povodí, provádí povodňové prohlídky, zajišťují pracovní síly a věcné prostředky pro záchranné práce, prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů, vyhledávají a odvolávají jednotlivé *stupně povodňové aktivity*, organizují, řídí a ukládají opatření na ochranu před povodněmi. V době povodní zajišťují nezbytnou hygienickou a zdravotnickou péči, obstarávají zásobování, náhradní dopravu a evakuaci osob. Také provádí prohlídky stavu území po povodni, zhodnocují následky, které povodně způsobily a o všech těchto skutečnostech vedou záznamy v povodňové knize.¹³⁰

Na úseku **obcí s rozšířenou působností je povodňová komise obce** zřizována povinně. Zřizuje ji starosta obce s rozšířenou působností a je současně jejím předsedou. Další členy jmenuje starosta ze zaměstnanců dané obce zařazených do obecního úřadu, a také ze

---

¹²⁷ Stupněm povodňové aktivity se rozumí míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou např. vodní stavy, průtok ve vodních tocích, mezní nebo kritické hodnoty jevu uvedeného v příslušném poplachovém plánu. Rozlišujeme 3 stupně a to: 1. stupeň (stupeň bdělosti), 2. stupeň (stav pohotovosti) a 3. stupeň (stav ohrožení). Více § 70 vodního zákona.

¹²⁸ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 77

¹²⁹ Tamtéž, § 77

¹³⁰ Tamtéž, § 78

zástupců orgánů a PO, které jsou způsobilé provádět opatření a pomáhat před povodněmi. V případě, že je současně zřízena povodňová komise obce a povodňová komise obce s rozšířenou působností, pověří starosta řízením povodňové komise obce jiného člena komise. Povodňový orgán obce je podřízen povodňovému orgánu kraje.¹³¹

Mezi **úkoly povodňové komise obce s rozšířenou působností** patří především vypracování vlastního povodňového plánu pro svůj správní obvod, který pak předkládá správci povodí. Dále potvrzuje soulad povodňových plánů obcí ve svém správním obvodu se svým povodňovým plánem. Organizuje provádění povodňových prohlídek, prověřuje připravenost účastníků ochrany, organizuje odborná školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů obcí, a současně organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu proti povodním. Především však vyhláší a odvolává jednotlivé *stupně povodňové aktivity* pro svůj územní obvod. Pro řízení záchranných prací při povodních a pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému využívá operační středisko Hasičského záchranného sboru ČR. V době povodní samozřejmě spolupracuje s povodňovými orgány obcí ve svém správním obvodu. Nakonec zhodnocuje rozsah a výši škody způsobené povodněmi, a také účelnost použitých opatření. Po povodni zpracovává souhrnnou hodnotící zprávu, která ukáže, jak byla povodeň zvládnuta, zda byla použita opatření účelná a jaké vznikly škody. Stejně jako povodňová komise obce vede povodňovou knihu.¹³²

---

¹³¹ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 79 odst. 1

¹³² Tamtéž, § 79 odst. 2

Závěr

Oblast veřejného pořádku na území jednotlivých obcí je oblastí poměrně širokou, ale především nesmírně rozmanitou. Veřejný pořádek a bezpečnost je zajišťována mnoha instituty a orgány, z nichž každý má určité úkoly, které se však liší svou důležitostí. Český právní řád obcím ponechává relativně dostatečnou škálu nástrojů, aby svou samostatnou působnost efektivně zajišťovaly a nebylo potřeba velkých zásahů ze strany státu. Navíc obec disponuje takovými možnostmi, kterými se podílí i na záležitostech státních.

Na úseku krizového řízení a spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému se jedná o již zmíněnou spolupráci, kdy obec napomáhá zajišťovat bezpečnost na určité části území státu, v případě obcí s rozšířenou působností na širším úseku – ve správním obvodu dané obce. V oblasti přenesené působnosti je však obec zcela podřízena instrukcím státu a její názory nejsou těmi hlavními. I přesto je jejich pomoc cenná a rozhodně by se bez ní stát neobešel. Právní úpravu poskytuje řada zvláštních zákonů a dalších právních předpisů, které se vzájemně prolínají, ale nejsou příliš konkrétní. Většinou stanoví pouhý rámec, přičemž samotný obsah musí obce dovést samy a to i za cenu, že pokud ustanovení pochopí nesprávně, mohou být za to potrestány.

V oblasti zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v rámci samostatné působnosti obce hrají důležitou úlohu orgány obce jako obecní policie či dobrovolní hasiči. Jejich význam v poslední době roste, neboť se svým způsobem podílí na chodu celého státu tím, že jsou schopny záležitosti do určité míry či rozsahu zvládnout samy a není potřeba zatěžovat státní aparát. V rámci obcí je třeba podotknout, že jejich situace v rámci veřejného pořádku je naprosto odlišná a v prvé řadě daleko lepší než ve městech. Zásahy státních orgánů by byly v tomto směru zdlouhavé, protože obec je lokálně vyřeší rychleji, a tím i hospodárněji. Co se týče efektivnosti, je velice významná jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která právě může zachránit majetkové hodnoty a zdraví tím, že přispěchá k požáru na území dané obce rychleji, než kterákoliv jiná jednotka požární ochrany.

Z výše uvedeného vyplývá, že obec právě díky tomu, že může nežádoucí činnosti (které by mohly ohrožovat veřejný pořádek a bezpečnost) regulovat lokálně a včas, následky takových činností odvrátí a k porušení právem chráněných zájmů ani nedojde. V tom spočívá obrovská výhoda územní samosprávy vůbec. Pokud by obec měla dostatečně širokou škálu pravomocí a vykonávala je řádně (a to nejen v oblasti bezpečnosti, ale veškeré samosprávy), přispívala by k bezpečnosti celého státu a zásahy ze strany st. orgánů by byly minimální. Považuji proto za vhodné pravomoci obcí nadále posilovat a zvážit rozšíření jejich

kompetencí pro příští právní úpravu, neboť občané obce dle mého důvěřují daleko více institutu obecní samosprávy než správy státu a to především proto, že v orgánech obce „sedi jejich sousedé“ a ne typičtí úředníci.

Z hlediska budoucí právní úpravy si myslím, že by mělo dojít ke sjednocení jednotlivých předpisů, popř. by měla být přijata jednotná kodifikace, která by umožňovala zřízení jednotlivých orgánů obce a následně by odkazovala na zvláštní úpravu v samostatných zákonech. Občan obce by při nahlédnutí do zákona o obcích měl zjistit, jaké orgány obec může a musí zřizovat a v případě zájmu o konkrétní orgán by si jednoduše našel příslušnou zvláštní úpravu, na kterou by jej obecní zákon odkázal. Je však zřejmé, že při tak obrovském množství právních předpisů se jedná o dlouhodobou záležitost, která bude vyžadovat zapojení odborných osob (které v obcích mnohdy chybí), aby tento systém byl v praxi efektivní a nejenom vyhovující zákonodárcům. V každém případě bych však dále podporovala územní samosprávu a výkon její působnosti, neboť je to právě obec, která ví, jak vypadá situace na jejím území a jak daný stav správně regulovat, a darovala bych ji proto zákonem takové nástroje, které ji to umožní.

Jak jsem zmínila výše, pozitivem, které spatřuji na území obcí, zejména vesnického typu, je velmi malá míra ohrožování a porušování veřejného pořádku a bezpečnosti oproti městům a velkým aglomeracím. Samozřejmě i výjimky se najdou, zejména týkají-li se oblastí ohrožených přírodními vlivy, které lidskou silou nelze stoprocentně regulovat. Jedná se zejména o oblasti stížené povodněmi, které automaticky spadají do kolony stále ohrožených území. A právě na těchto úsecích se nejvíce vyplácí prevence a preventivní opatření, které mohou následky přírodních živlů minimalizovat, popř. jim zcela předejít. Obecně tedy platí, že ve většině obcí existuje snaha dopředu regulovat nežádoucí činnosti a co nejméně se potýkat s odstraňováním vzniklých škod, což samo o sobě území, charakter a působnost základních územních samosprávných celků umožňuje. Zmíněná prevence a preventivní opatření tak představují číslo jedna v oblasti regulace veřejného pořádku a bezpečnosti, znamenají značné úspory nejen na majetku, obecním rozpočtu a financích ostatních subjektů, ale i na hodnotách, které jsou mnohdy důležitější a to zdraví, životní prostředí či dobré mezilidské vztahy.

Seznam použitých zdrojů

Knihy

- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2. vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009. 464 s. (ISBN 9878073573829)
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009. 837 s. (ISBN 9788074000492)
- LINHART, Petr. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006. 86 s. (ISBN 8070408545)
- HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha, a. s., 2004. 407 s. (ISBN 8072014714)
- SCHELLE, Karel. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 - 1948*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002. 392 s. (ISBN 8086432254)
- MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo. Právní předpisy s komentářem*. Praha: Linde Praha, a. s., 2009. 344 s. (ISBN 9788072017430)
- BAKEŠ, Milan a kol. *Veřejná správa a právo: Pocta prof. JUDr. Dušanu Hendrychovi k 70. narozeninám*. Praha: C. H. Beck, 1997. 378 s. (ISBN 8071791911)
- KOCÍCH, Miroslav. *Vývoj veřejné správy v českých zemích do roku 1960*. Opava: Slezská univerzita, 1997. 146 s. (ISBN 808587976X)
- KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 2. vydání, Praha: Linde Praha, a. s., 2004. 379 s. (ISBN 8072014447)
- KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 4. vydání, Praha: Linde Praha, a. s., 2009. 488 s. (ISBN 9788072017607)
- KOPECKÝ, Karel., FRANC, Jiří. *Požární ochrana a bezpečnost v praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. 122 s. (ISBN 8024707292)
- KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy obcí a veřejný pořádek. Zdokonalování veřejné správy a samosprávy České republiky*. Brno: Konvoj, spol. s r.o., 2007. 214 s. (ISBN 9788073021250)
- ŠROMOVÁ, Eva. *Tvorba místních předpisů*. Praha: Aspi, 2005. 631 s. (ISBN 8073571218)
- KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Praha: CODEX Bohemia, s.r.o., 1998. 266 s. (ISBN 8085963736)
- MAREK, Jiří a kol. *Reforma veřejné správy v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2003. 64 s. (ISBN 8023902253)

- ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 47, ročník 2007 – IV. díl.* Praha: C. H. Beck, 2009. 1081 s. (ISBN 9788074001703)
- VEDRAL, Josef. In *Správní řád: komentář.* Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. (ISBN 8072731343)

Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) a související předpisy, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších změn a doplňků

- Vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších změn a doplňků
- Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, ve znění pozdějších změn a doplňků
- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně

Odborné časopisy

- MATES, Pavel. Funkce veřejných sborů. *Právní rozhledy*, 2010, č. 13, str. 467 – 471
- MATES, Pavel. Orgány obce v krizovém řízení. *Právní rozhledy*, 2009, č. 17, str. 615-619
- LUKÁŠKOVÁ, Lenka. Řešení krizových událostí po zrušení okresních úřadů. *Právní rádce*, 2003, 11. svazek, č. 3, str. 40-41
- ŠEVČÍK, Vlastimil. Ústavní soudnictví v praxi. *Bulletin advokacie*, 1999, Zvláštní číslo Bulletinu advokacie

Judikatura

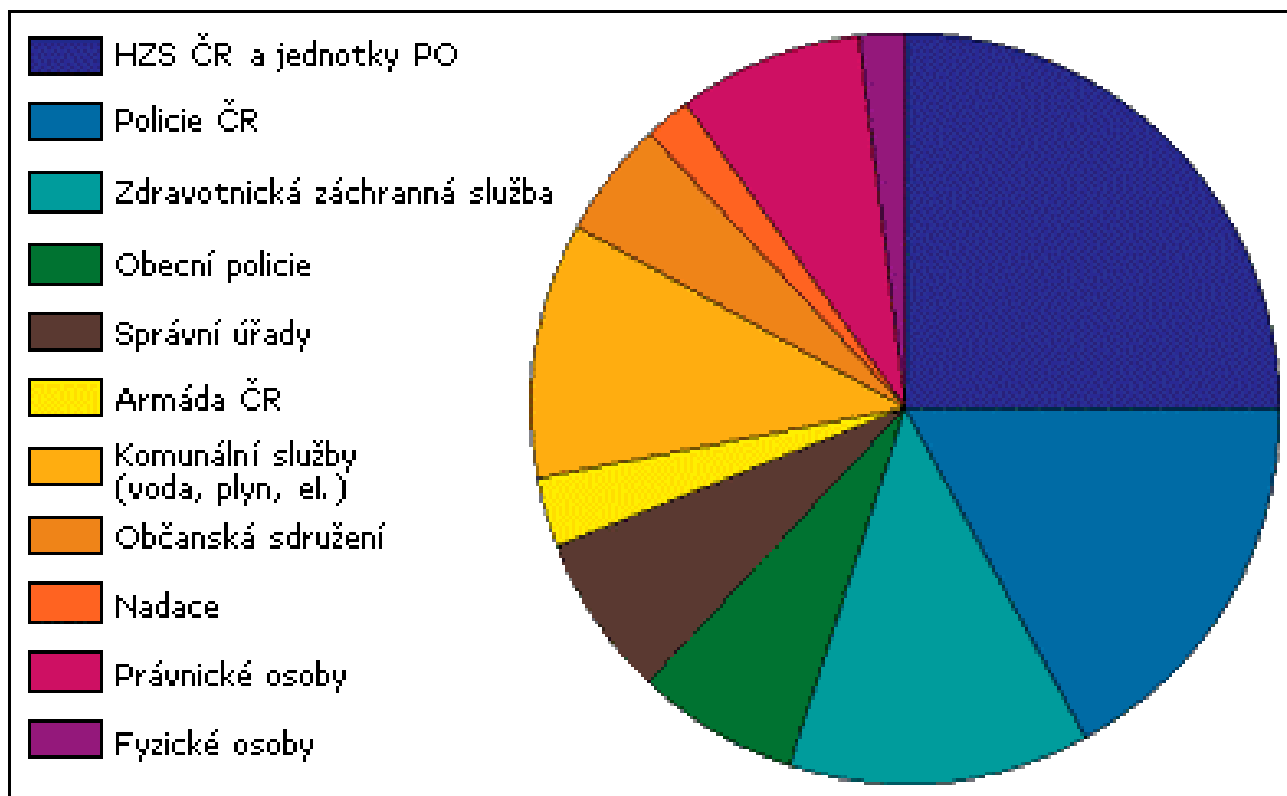
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 12. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 27. 9. 2005, sp. zn. 1 Ao 1/2005-98
- Usnesení Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 3. 2007, sp. zn. 3 Ao 1/2007-44

Internetové zdroje

- www.hzscr.cz

Přílohy

Příloha č. 1: Podíl zapojení jednotlivých složek do IZS¹³³

¹³³ SOUČEK, Vladimír a kol. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení.*[online] Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2006, s. 14. Dostupné na <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-vzdelavani-v-krizovem-rizeni-moduly.aspx>

Příloha č. 2: Dotazník pro starostu obce Čeladná

Dotazník pro starostu obce Čeladná

1. **Jste starostou významné obce, která má ve světě své jméno, máte někdy strach, že své občany zklamete popř. v čem?**

Jako člověk, který je členem zastupitelstva obce od roku 1990 a ve funkci jejího starosty od roku 1994 s dvouletou přestávkou až do dnešních dnů dobře vím, že všem občanům se nelze zavděčit. Ve funkci starosty hrozí vždy reálné nebezpečí, že někoho můžete zklamat. Mrzelo by mne, pokud bych skutečně zklamal slušné, poctivé a pracovité občany, kteří vědí, jak vypadá práce pro druhé a jak náročné je cokoli vybudovat. Na jejich názoru mi záleželo a vždy bude záležet a vím, že těchto lidí je většina. Je to však často ta mlčící většina a nejvíce bývá slyšet ty, kteří toho v životě moc nedokázali, zvykli si jen kritizovat, nenést za nic zodpovědnost a tyto lidi zklamete vždy, pokud něco neuděláte v jejich prospěch a přesně tak, jak si to oni představují.

2. **Myslíte si, že bezpečnost a veřejný pořádek v obci Čeladná je ohrožován, popř. jedná se o jednorázové výjimečné ohrožení či přetrvávající?**

Myslím si a moje dosavadní zkušenosti mi to potvrzují, že jde o jednorázová výjimečná ohrožení.

3. **Jak spolu s ostatními orgány obce Čeladná bojujete za zachování veřejného pořádku a bezpečnosti? Zřizujete některé z možných orgánů např. obecní policii, povodňovou komisi, bezpečnostní radu a další? Využíváte často institutu opatření obecné povahy a obecně závazných vyhlášek?**

Ke zřízení obecní policie nemáme zatím zásadní důvod a ostatní jmenované komise jsou svolávány v případě povodní či jiných živelních pohrom. Institutu opatření obecné povahy a obecně závazných vyhlášek využíváme pouze v nezbytně nutné míře, situace v obci zatím jiný režim nevyžaduje.

4. **Můžete zmínit 1 negativní událost, která pro obec Čeladnou znamenala největší ohrožení popř. měla fatální důsledky?**

Určitě to byly povodně v roce 1997, které napáchaly škody hlavně v oblasti Podolánek a Horní Čeladné. Důsledky naštěstí nebyly ve srovnání s jinými obcemi /Troubky/fatální, ale bylo zapotřebí je urychleně odstranit a udělat příslušná zabezpečovací opatření /např. proti sesuvům půdy/, která by skutečně fatálními následky povodní v budoucnu měla zamezit. V současné době patříme k těm nemálo obcím, na jejichž území se začínají realizovat další protipovodňová opatření, která v Čeladné ochrání především centrum obce.

5. **Myslíte si, že občané obce Čeladná, ale i turisté a jiné osoby, které se nachází na tomto území, často narušují veřejný pořádek? Pokud ano, co je nejčastějším problémem?**

Myslím si, že k častému narušování veřejného pořádku na území obce skutečně nedochází. Myslím si obecně, že ve venkovském prostředí je situace týkající se bezpečnosti zatím diametrálně odlišná, tzn. lepší než situace ve městech a městských aglomeracích.

Příloha č. 3: Vzor obecně závazné vyhlášky obce¹³⁴

Obec .....
Obecně závazná vyhláška č. ..../200.,
o .....

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usneslo na základě ustanovení § 84 odst. 2 písm. i) a § 10 písm. .... zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a § ..... odst. .... písm. .... zákona č. .... Sb., o ..... , vydat tuto obecně závaznou vyhlášku:

Článek 1

- (1) .....
- a) .....,
- b) .....,
- c) .....,
- (2) .....

Článek 2

- (1) .....
- (2) .....

Článek 3

Závěrečná ustanovení

Tato obecně závazná vyhláška obce nabývá účinnosti dne. ....

podpis místostarosty

podpis starosty

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

¹³⁴ ŠROMOVÁ, Eva. *Tvorba místních předpisů*. Praha: Aspi, 2005, s. 43

OBEC ČELADNÁ

**Obecně závazná vyhláška č. 2/2010
o místních poplatcích**

Zastupitelstvo obce Čeladná se na svém zasedání dne 7.10.2010 usnesením č. 19 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

**ČÁST I.
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ**

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec Čeladná zavádí touto vyhláškou tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“):
  - a) poplatek ze psů,
  - b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
  - c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
  - d) poplatek ze vstupného,
  - e) poplatek z ubytovací kapacity,
  - f) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).¹

**ČÁST II.
POPLATEK ZE PSŮ**

Čl. 2

Poplatník a předmět poplatku

- (1) Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Čeladná²
- (2) Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.³

¹ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

² § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 3

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

- (1) Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tři měsíců, nebo v den, kdy se stal držitelem psa staršího tří měsíců.
- (2) V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁴
- (3) Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- (1) Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 7 dnů ode dne jejího vzniku.
- (2) Povinnost ohlásit držení psa má i osoba, která je od poplatku osvobozena.
- (3) Při plnění ohlašovací povinnosti je držitel psa povinen současně sdělit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 35 této vyhlášky.

Čl. 5

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku za kalendářní rok činí:
  - a) za prvního psa .....150,- Kč,
  - b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele .....225,- Kč,

Čl. 6

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný nejpozději do 31.3. příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 7

Osvobození

- (1) Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných

⁴ § 2 odst. 3 a 4 zákona o místních poplatcích

výhod podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁵.

ČÁST III.

POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT

Čl. 8

Předmět poplatku, poplatník a plátce poplatku

- (1) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají na území obce za účelem léčení nebo rekreace, pokud neprokáží jiný důvod pobytu.⁶
- (2) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybere a obci odvede ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je plátcem poplatku a za poplatek ručí.⁷

Čl. 9

Ohlašovací povinnost

- (1) Ubytovatel (plátce) je povinen ohlásit správci poplatku vznik poplatkové povinnosti ve lhůtě do 15 dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování osob za úplatu. Stejným způsobem oznámí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu.
- (2) Při plnění ohlašovací povinnosti je ubytovatel povinen sdělit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 35 této vyhlášky.
- (3) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Tyto zápisy musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.⁸

Čl. 10

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za osobu a každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu, 15,- Kč.

⁵ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁶ § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁷ § 3 odst. 3 zákona o místních poplatcích

⁸ § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

Čl. 11

Splatnost poplatku

- (1) Ubytovatel vybrané poplatky odvede správci poplatku nejpozději do 15 dnů následujícího měsíce po uplynutí čtvrtletí.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 12

Osvobození

- (1) Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyť nepodléhají
  - a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci,
  - b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.⁹

ČÁST IV.

POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Čl. 13

Předmět poplatku, poplatník

- (1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.¹⁰
- (2) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.¹¹

Čl. 14

Veřejné prostranství

⁹ § 3 odst. 2 zákona o místních poplatcích

¹⁰ § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹¹ § 4 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Poplatek podle této vyhlášky se platí za užívání veřejných prostranství, která jsou uvedena jmenovitě v příloze č. 1 a graficky vyznačena na mapě v příloze č. 3. Tyto přílohy tvoří nedílnou součást této vyhlášky.

Čl. 15

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Poplatek se platí od prvního dne, kdy začalo užívání veřejného prostranství, až do dne, kdy toto užívání fakticky skončilo.

Čl. 16

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku nejpozději 5 dní před zahájením užívání veřejného prostranství předpokládanou dobu, místo, způsob a výměru užívání veřejného prostranství. V případě užívání veřejného prostranství po dobu kratší než 2 dní je povinen splnit ohlašovací povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznávaný svátek, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.
- (2) Poplatník je dále povinen ohlásit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 35 této vyhlášky.
- (3) Po ukončení užívání veřejného prostranství je poplatník povinen ohlásit skutečný stav údajů uvedených v odst. 1 nejpozději do 15 dnů.

Čl. 17

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:
  - a) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb 10,-Kč
  - b) za umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje .....10,- Kč
  - c) za umístění dočasných zařízení sloužících pro poskytování prodeje .....100,- Kč
  - d) za provádění výkopových prací .....10,- Kč
  - e) za umístění stavebního zařízení .....10,- Kč
  - f) za umístění reklamního zařízení 15,-Kč
  - g) za umístění lunaparků a jiných atrakcí .....15,- Kč
  - h) za umístění zařízení cirkusů 10,-Kč
  - i) za umístění skládek 10,-Kč
  - j) za vyhrazení trvalého parkovacího místa 10,-Kč
  - k) za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce 10,-Kč
  - l) za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce 10,-Kč
  - m) za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce .....10,- Kč

- n) za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl.....10,- Kč.

Čl. 18

Splatnost poplatku

- (1) poplatek ve výši stanovené podle čl. 17 odst. 1 je splatný:
- a) při užívání veřejného prostranství po dobu kratší 2dnů nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství,
  - b) při užívání veřejného prostranství po dobu 3 dnů nebo delší v den ukončení užívání veřejného prostranství.
- (2) Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

Čl. 19

Osvobození

- (1) Poplatek se neplatí:
- a) za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobu zdravotně postiženou¹²,
  - b) z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely¹³.

ČÁST V.

POPLATEK ZE VSTUPNÉHO

Čl. 20

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.¹⁴
- (2) Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.¹⁵

¹² § 4 odst. 3 zákona o místních poplatcích

¹³ § 4 odst. 1 poslední věta zákona o místních poplatcích

¹⁴ § 6 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁵ § 6 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 21

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je nejpozději 5 dnů před konáním akce povinen ohlásit správci poplatku druh akce, datum a hodinu jejího konání, výši vstupného a další údaje podle čl. 35 této vyhlášky.
- (2) Do 5 dnů po skončení akce je poplatník povinen oznámit správci poplatku celkovou výši vybraného vstupného sníženou o daň z přidané hodnoty, jestliže byla v ceně vstupného obsažena.

Čl. 22

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí z vybraného vstupného na akci 20 %.

Čl. 23

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do 10 dnů ode dne skončení akce.

Čl. 24

Osvobození

- (1) Poplatek ze vstupného se neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejné prospěšné účely.¹⁶

ČÁST VI.

POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY

Čl. 25

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.¹⁷
- (2) Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl.¹⁸

¹⁶ § 6 odst. 1 věta poslední zákona o místních poplatcích

¹⁷ § 7 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁸ § 7 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Čl. 26

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník (ubytovatel) je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 15 dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu. Stejným způsobem ohlásí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu.
- (2) Při plnění ohlašovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku také další údaje stanovené v čl. 35 této vyhlášky.
- (3) Ubytovatel je povinen vést evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.¹⁹

Čl. 27

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každé využití lůžko a den ..... 4,- Kč

Čl. 28

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do 15 dnů následujícího měsíce po uplynutí čtvrtletí.
- (2) Vznikne-li povinnost zaplatit poplatek správci poplatku po termínu splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 29

Osvobození

- (1) Poplatku nepodléhá:
  - a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků
  - b) ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení
  - c) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.²⁰

¹⁹ § 7 odst. 3 druhá věta zákona o místních poplatcích s odkazem na § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

²⁰ § 7 odst. 2 zákona o místních poplatcích

ČÁST VII.
**POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU,
PŘEPRAVY, TRÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ
KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ**

Čl. 30
Poplatník

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí²¹:

- a) fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí,
- b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Čl. 31
Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla. Stejným způsobem jsou poplatníci povinni ohlásit správci poplatku zánik své poplatkové povinnosti v důsledku změny trvalého pobytu nebo v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené nebo sloužící k individuální rekreaci.
- (2) Při plnění ohlašovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku také další údaje stanovené v čl. 35 této vyhlášky. Poplatník dle čl. 30 písm. b) této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku zejm. příjmení, jméno, bydliště, popřípadě další adresy pro doručování, evidenční nebo popisné číslo stavby určené nebo sloužící k individuální rekreaci, není-li tato stavba označena evidenčním nebo popisným číslem, číslo parcelní pozemku, na kterém je tato stavba umístěna.

Čl. 32
Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku pro poplatníka dle čl. 30 písm. a) a b) této vyhlášky činí 240,- Kč a je tvořena:
  - a) z částky 40,- Kč za kalendářní rok a

²¹ § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích

- b) z částky 200,- Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.
- (2) Rozúčtování skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu je obsaženo v příloze č. 2, která tvoří nedílnou součást této vyhlášky.
- (3) V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.²²

Čl. 33

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek pro poplatníka dle čl. 30 písm. a) této vyhlášky je splatný jednorázově a to nejpozději do 31.3. příslušného kalendářního roku.
- (2) Poplatek pro poplatníka dle čl. 30 písm. b) této vyhlášky je splatný jednorázově a to nejpozději do 31.5. příslušného kalendářního roku.
- (3) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1 a 2, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 34

Osvobození a úlevy

- (1) Osvobození od místního poplatku se poskytne poplatníkovi podle čl. 30, písmene a), který dosáhl věku nad 65 let. V roce, kdy dosáhne tohoto věku se poplatek uhradí v poměrné výši. Pro stanovení počtu měsíců je rozhodný stav ke konci měsíce, kdy dovrší věku 65 let.
- (2) Od poplatku jsou osvobozeni poplatníci uvedeni v čl. 30 písmene b) této vyhlášky, jestliže stavba pro individuální rekreaci, kterou vlastní na území obce je v takovém stavebně technickém stavu, že neumožňuje její užívání k účelu pro nějž je určena (kolaudována), bude-li tato skutečnost prokázána znaleckým posudkem.
- (3) Úleva ve výši 1/12 ročního poplatku za každý celý měsíc pobytu se poskytne poplatníkovi podle čl. 30 písmene a), který se v příslušném kalendářním roce prokazatelně zdržuje déle než 6 měsíců mimo území České republiky. Úleva bude poskytnuta pokud poplatník předloží správci poplatku příslušný doklad o době pobytu (např. potvrzení zahraniční nebo tuzemské školy, potvrzení zahraničního nebo tuzemského zaměstnavatele, potvrzení o úředním trvalém pobytu v zahraničí apod.) K dokladu v cizím jazyce musí být přiložen úřední

²² § 10b odst. 4 zákona o místních poplatcích

překlad do českého nebo slovenského jazyka. Správce poplatku může v jednotlivých případech upustit od úředního překladu.

ČÁST VIII. USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVEREČNÁ

Čl. 35

Společná ustanovení k ohlašovací povinnosti

- (1) V ohlášení poplatník nebo plátce uvede²³
  - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
  - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,
  - c) další údaje a skutečnosti rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, včetně skutečností zakládajících nárok na úlevu nebo případné osvobození od poplatkové povinnosti.
- (2) Poplatník nebo plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.²⁴
- (3) Dojde-li ke změně údajů či skutečností uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.²⁵

Čl. 36

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří obecní úřad poplatek platebním výměrem.²⁶
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.²⁷

²³ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

²⁴ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

²⁵ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

²⁶ § 11 odst. 1, 2 zákona o místních poplatcích

²⁷ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Čl. 37

Ustanovení společná a závěrečná

- (1) Obec Čeladná se osvobozuje od placení místních poplatků.
- (2) Pro poplatkovou povinnost vzniklou před 1. 1. 2011 se použijí předpisy platné před účinkem této vyhlášky.

Čl. 38

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 1/2007 o místních poplatcích ze dne 20.12.2007, obecně závazná vyhláška č. 3/2008, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 1/2007 o místních poplatcích ze dne 18.12.2008, obecně závazná vyhláška č. 2/2009, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 1/2007 o místních poplatcích ze dne 26.11.2009.

Čl. 39

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1.1.2011.

Věra Golová

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

Pavol Lukša

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 15. 10. 2010   čj 94/2010
Sejmuto z úřední desky dne: 1. 11. 2010

Příloha č. 1

Veřejným prostranstvím dle Čl. 14 vyhlášky o místních poplatcích jsou tyto parcely:

5/2, 7/1, 7/2, 9/1, 9/2, 10, 11, 12/1, 12/2, 13/1, 15/3, 22/1, 78,

88, 93/1, 93/2, 557, 3131/1, 3131/2

Příloha č. 2

Rozúčtování skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu

Celkové náklady na netříděné odpady (skutečnost za rok 2009):

1 897 055,- Kč

počet trvale žijících	2 351
počet chat a chalup	963
C e l k e m	3 314

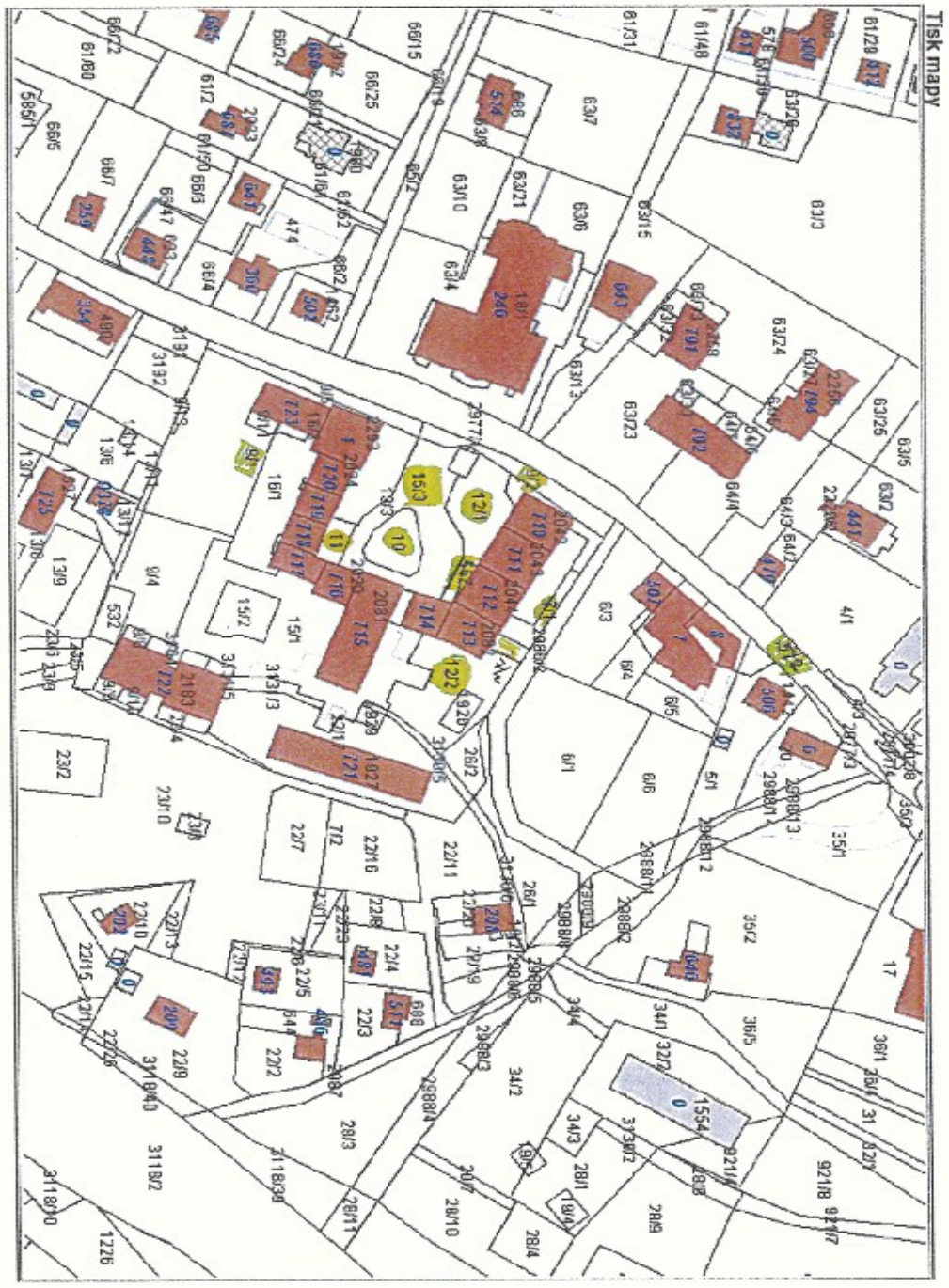
Skutečné náklady na 1 občana za rok 2009 na netříděný směsný
komunální odpad činí:

1 897 055 : 3 314 = 572,- Kč

Sazba poplatku pro poplatníka dle č. 30 písmene a) a b) této vyhlášky
činí 240,- Kč.

Příloha č. 3

Tisk mapy

Příloha č. 5: Obecně závazná vyhláška obce Čeladná č. 1/2010 o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno¹³⁶

**OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA
OBCE ČELADNÁ Č. 1/2010,**

o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno

Zastupitelstvo obce Čeladná se na svém zasedání dne 18. března 2010, usnesením č. 16 usneslo vydat na základě § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), a v souladu s § 10 písm. d), § 35a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

ČL I

Určení míst

Výherní hrací přístroje je zakázáno provozovat na všech veřejně přístupných místech v obci.

Čl. 2

Přechodné ustanovení

Výherní hrací přístroj, jehož provozování bylo povoleno přede dnem nabytí účinnosti této obecně závazné vyhlášky, lze provozovat na místech uvedených v článku 1 nejdéle do doby stanovené vydaným povolením.

Čl. 3

Zrušovací ustanovení

Nabytím účinnosti této obecně závazné vyhlášky se zrušuje obecně závazná vyhláška obce Čeladná č. 1/2009, kterou se stanoví zákaz provozovat výherní hrací přístroje na území obce.

Čl. 4

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti 15. dnem po dni jejího vyhlášení.

Yera Golová
místostarosta

Pavol Lukša
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 24.3.2010 čj. 35/2010

Sejmuto z úřední desky dne

¹³⁶ Obecně závazná vyhláška č. 1/2010 o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno[online]. celadna.cz. Dostupné na <http://www.celadna.cz/images/stories/file/celadnaiol.cz_20100324_124957.pdf>

Abstrakt (Abstract)

Bakalářská práce podává stručný přehled a charakteristiku územní samosprávy na úseku ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti. Je zaměřena na základní územní samosprávné celky tedy obce, které jsou nejnižšími jednotkami v rámci celého procesu zajišťování bezpečnosti osob a majetku. V první kapitole je vymezena stručná historie a základní pojmy, které danou oblast provázejí. V kapitole druhé je popsán mechanismus integrovaného záchranného systému a krizového řízení se zaměřením hlavně na územní veřejnou správu. Třetí kapitola je nejobsáhlejší a obsahuje všechny instituty, které mohou obce využívat k ochraně života, majetku a jiných hodnot, chráněných právem.

Bachelor thesis gives overall survey and characteristic of municipal authorities in protection of public order and safety. It's aimed at municipal corporations, which are lowest territorial entity in whole proces of personal and property security. In the first chapter there is determined brief history and basic concepts incident whole thesis. The second chapter desribes mechanism of integrated emergency system and crisis management, especially on municipal public administration. The third chapter is the largest and contains all institutes, which can municipal corporations use to protect life, property and another values preserved by law.

Klíčová slova (Key words)

územní samospráva, veřejný pořádek, územní samosprávný celek – obec, integrovaný záchranný systém, krizové řízení, krizový stav, obecně závazná vyhláška

municipal authorities, public order, municipal self-governing corporation – municipality, integrated emergency system, crisis management, crisis state of emergency, municipal ordinance